

Trendbepaling natuurindicatoren 2014

Ivy Jansen

INBO.R.2014.5443144
D/2014/3241/308

Dankwoord

Met medewerking van: Niko Boone, Lode De Beck, Geert De Knijf, Heidi Demolder, Koen Devos, Guy Laurijssens, Dirk Maes, Linda Meiresonne, Johan Peymen, Ilse Simoens, Maarten Stevens, Beatrijs Van der Aa, Wouter Van Landuyt en Jan Van Uytvanck.

Inhoudsopgave

Dankwoord	I
1 Introductie	1
2 Trendberekeningen	2
2.1 Bedreiging door uitheemse plantensoorten – aandeel uitheemse planten . .	2
2.1.1 Doelverwachting 2015	3
2.1.2 Conclusie	3
2.2 Gesaneerde vismigraatieknelpunten (prioriteitsklasse 1) – aantal opgeloste knelpunten	4
2.2.1 Doelverwachting 2015	5
2.2.2 Conclusie	5
2.3 Ontsnippering planologisch groengebied – versnipperingsgraad	6
2.3.1 Doelverwachting 2015	7
2.3.2 Conclusie	7
2.4 Oppervlakte afgebakend natuurverwevingsgebied – totale oppervlakte afgebakend natuurverwevingsgebied	8
2.4.1 Doelverwachting 2015	9
2.4.2 Conclusie	9
2.5 Oppervlakte afgebakend VEN – totale oppervlakte afgebakend VEN	10
2.5.1 Doelverwachting 2015	11
2.5.2 Conclusie	11
2.6 Oppervlakte beheerovereenkomsten – soortbescherming	12
2.6.1 Doelverwachting 2015	13
2.6.2 Conclusie	13
2.7 Oppervlakte beheerovereenkomsten – botanisch beheer	14
2.7.1 Doelverwachting 2015	15
2.7.2 Conclusie	15
2.8 Oppervlakte beheerovereenkomsten – perceelranden	16
2.8.1 Doelverwachting 2015	17
2.8.2 Conclusie	17
2.9 Oppervlakte beheerovereenkomsten – houtkanten	18
2.9.1 Doelverwachting 2015	19
2.9.2 Conclusie	19
2.10 Oppervlakte beheerovereenkomsten – heg	20
2.10.1 Doelverwachting 2015	21
2.10.2 Conclusie	21
2.11 Oppervlakte bosbeheerplan – uitgebreid bosbeheerplan	22
2.11.1 Doelverwachting 2015	23
2.11.2 Conclusie	23
2.12 Oppervlakte bosbeheerplan – beperkt bosbeheerplan	24
2.12.1 Doelverwachting 2015	25
2.12.2 Conclusie	25
2.13 Oppervlakte extra planologisch groengebied – natuur en reservaat	26
2.13.1 Doelverwachting 2015	27
2.13.2 Conclusie	27
2.14 Oppervlakte extra planologisch groengebied – overig groen	28
2.14.1 Doelverwachting 2015	29
2.14.2 Conclusie	29
2.15 Oppervlakte extra planologisch groengebied – bos	30
2.15.1 Doelverwachting 2015	31
2.15.2 Conclusie	31

2.16 Oppervlakte gerealiseerde natuurinrichtingsprojecten – totale oppervlakte uitgevoerde projecten	32
2.16.1 Doelverwachting 2015	33
2.16.2 Conclusie	33
2.17 Oppervlakte speelzones in bossen en natuurreservaten – totale oppervlakte speelzones	34
2.17.1 Doelverwachting 2015	35
2.17.2 Conclusie	35
2.18 Overwinterende watervogelindex – totaal watervogels	36
2.18.1 Doelverwachting 2015	37
2.18.2 Conclusie	37
2.19 Piekmoment stuifmeelproductie bij berk en grassen – piek berk	38
2.19.1 Doelverwachting 2015	39
2.19.2 Conclusie	39
2.20 Piekmoment stuifmeelproductie bij berk en grassen – piek grassen	40
2.20.1 Doelverwachting 2015	41
2.20.2 Conclusie	41
2.21 Soortbeschermingsplannen – aantal soortbeschermingsplannen	42
2.21.1 Doelverwachting 2015	43
2.21.2 Conclusie	43
2.22 Trend Zuid-Europese libellensoorten – aantal soorten	44
2.22.1 Doelverwachting 2015	45
2.22.2 Conclusie	45
2.23 Ledenaantal – ledenaantal totaal	46
2.23.1 Doelverwachting 2015	47
2.23.2 Conclusie	47
2.24 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Coenagrion scitulum</i>	48
2.24.1 Doelverwachting 2015	49
2.24.2 Conclusie	49
2.25 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Crocothemis erythraea</i>	50
2.25.1 Doelverwachting 2015	51
2.25.2 Conclusie	51
2.26 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Anax ephippiger</i>	52
2.26.1 Doelverwachting 2015	53
2.26.2 Conclusie	53
2.27 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Aeshna affinis</i>	54
2.27.1 Doelverwachting 2015	55
2.27.2 Conclusie	55
2.28 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Sympetrum meridionale</i>	56
2.28.1 Doelverwachting 2015	57
2.28.2 Conclusie	57
2.29 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Anax parthenope</i>	58
2.29.1 Doelverwachting 2015	59
2.29.2 Conclusie	59
2.30 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Orthetrum brunneum</i>	60
2.30.1 Doelverwachting 2015	61
2.30.2 Conclusie	61
2.31 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Sympetrum fonscolombii</i>	62
2.31.1 Doelverwachting 2015	63
2.31.2 Conclusie	63
2.32 Trend Zuid-Europese libellensoorten – <i>Lestes barbarus</i>	64
2.32.1 Doelverwachting 2015	65
2.32.2 Conclusie	65

2.33 Oppervlakte aandeel toegankelijke bossen – totale oppervlakte toegankelijke bossen	66
2.33.1Doelverwachting 2015	67
2.33.2Conclusie	67
2.34 Bladontwikkeling – eik bladbegin	68
2.34.1Doelverwachting 2015	69
2.34.2Conclusie	69
2.35 Bladontwikkeling – beuk bladbegin	70
2.35.1Doelverwachting 2015	71
2.35.2Conclusie	71
2.36 Bladontwikkeling – eik bladvol	72
2.36.1Doelverwachting 2015	73
2.36.2Conclusie	73
2.37 Bladontwikkeling – beuk bladvol	74
2.37.1Doelverwachting 2015	75
2.37.2Conclusie	75

1 Introductie

De NARA natuurindicatoren kunnen in 3 grote groepen onderverdeeld worden op basis van de gemeten "eenheid":

1. aantallen
2. percentages
3. oppervlakte, lengte, index

Voor elk type indicator is een andere aanpak van de trendberekening noodzakelijk:

1. Poisson regressie ($Y = \text{aantal}$) $\log(Y) = a + bX$
2. Poisson regressie met offset ($Y = \text{aantal}$) $\log(Y) = \log(\text{totaal}) + a + bX$
3. lineaire regressie $Y = a + bX + \epsilon$
of kwadratische regressie $Y = a + bX + cX^2 + \epsilon$
of exponentiële regressie $\log(Y + 1) = a + bX + \epsilon$

In het derde geval wordt op basis van statistische testen het "beste" model geselecteerd. Voor grote aantallen (zoals "Ledenaantal") is het niet noodzakelijk om een Poisson regressie uit te voeren, maar kan in vele gevallen een normale benadering gebruikt worden, en kunnen we overschakelen naar de derde methode.

Voor elke indicator worden de schattingen van de modelparameters weergegeven, samen met hun significantie. Voor de eenvoud van interpretatie van de parameterschattingen werd "jaar" steeds herschaald zodat de start van de metingen als referentie genomen wordt, dwz. dat voor de start van de studie "jaar = 0", het volgende jaar "jaar = 1", Dit geeft als voordeel dat het intercept (a) van het model altijd de "startwaarde" van de indicator is, en de helling van de rechte (b) de jaarlijkse wijziging t.o.v. de start weergeeft.

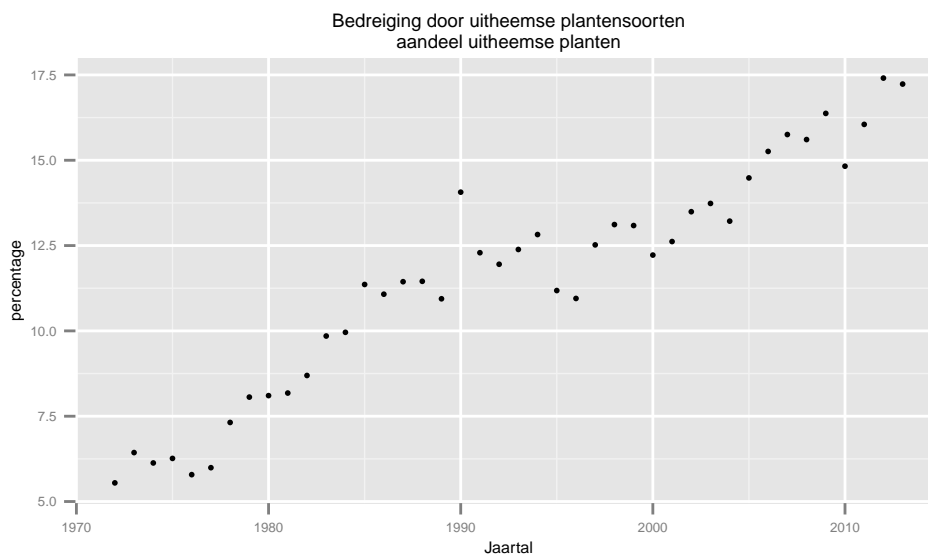
Tevens worden per indicator 3 figuren getoond:

- scatterplot van de gegevens
- berekende trend bovenop de scatterplot
- berekende trend met een betrouwbaarheidsinterval

Uiteindelijk wordt er ook nog een doelverwachting voor 2015 gegeven. Dit is niets anders dan een predictie interval voor het jaar 2015, bekomen uit het gekozen model.

2 Trendberekeningen

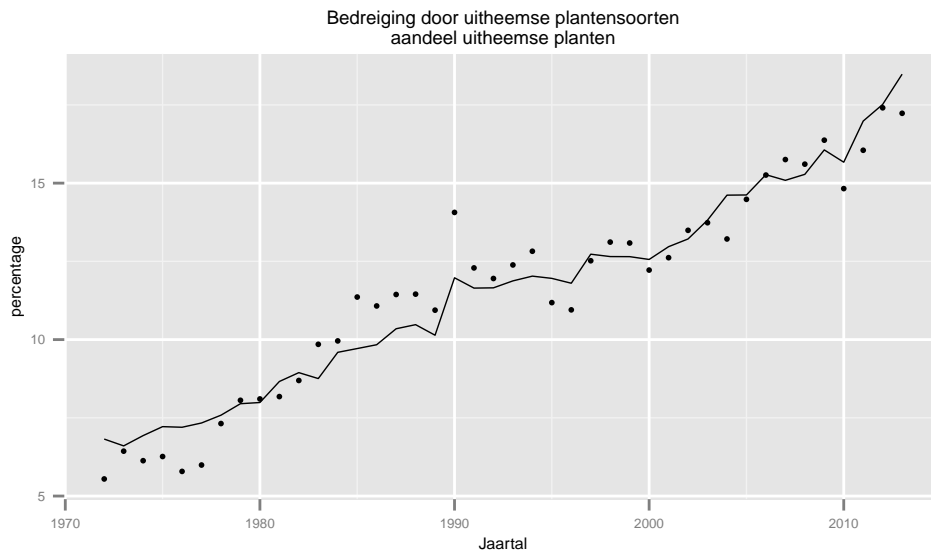
2.1 Bedreiging door uitheemse plantensoorten – aandeel uitheemse planten

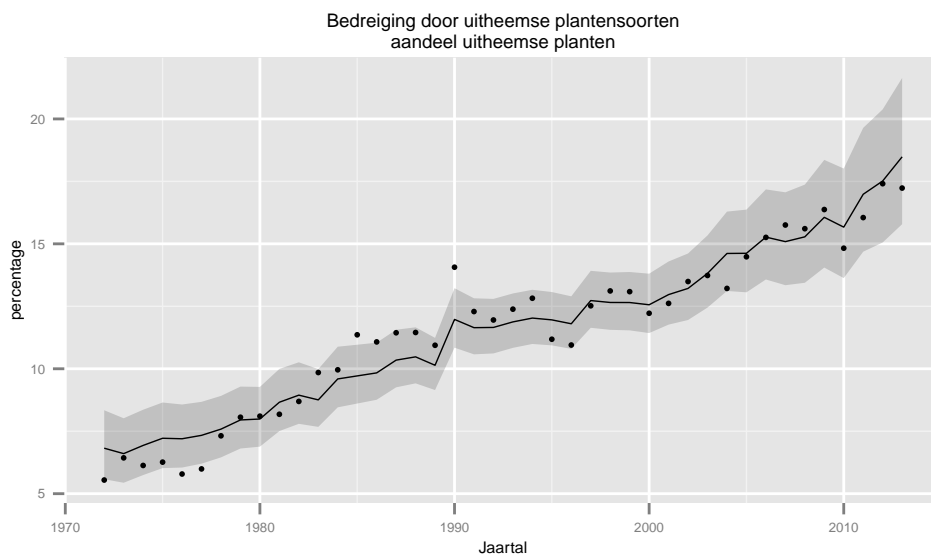
Figuur 2.1: Scatter

Methode: Poisson Offset
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	statistic	p.value
(Intercept)	-3.02161433	0.102552014	-29.46421	8.279067e-191
cJaar	0.01886965	0.003862363	4.88552	1.031560e-06

Figuur 2.2: Trend

Figuur 2.3: TrendMetBI

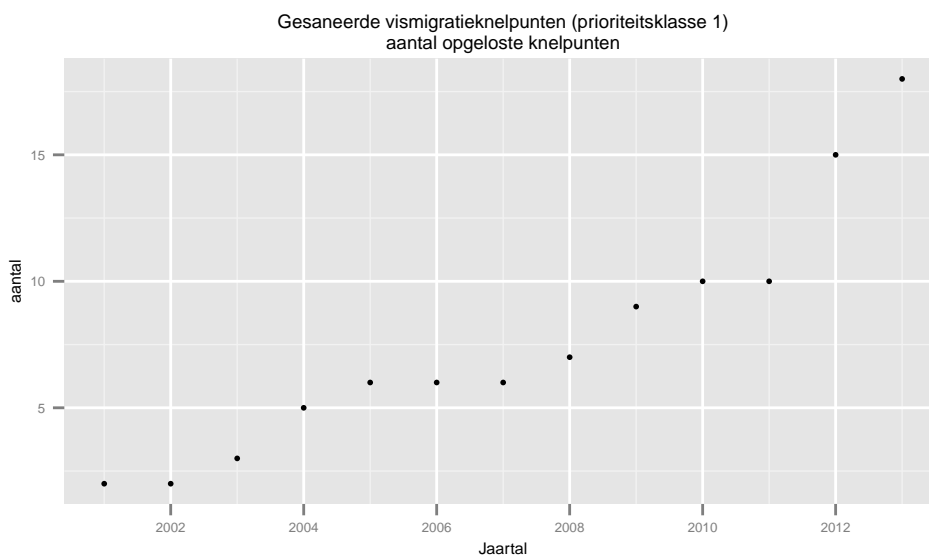
2.1.1 Doelverwachting 2015

[9.249631,13.00479]

2.1.2 Conclusie

Significante toename

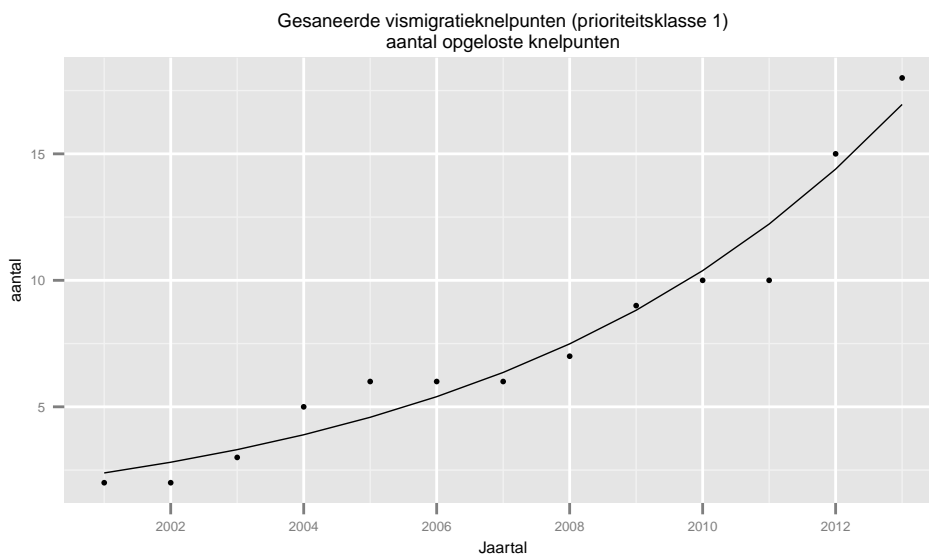
2.2 Gesaneerde vismigratieknelpunten (prioriteitsklasse 1) – aantal opgeloste knelpunten

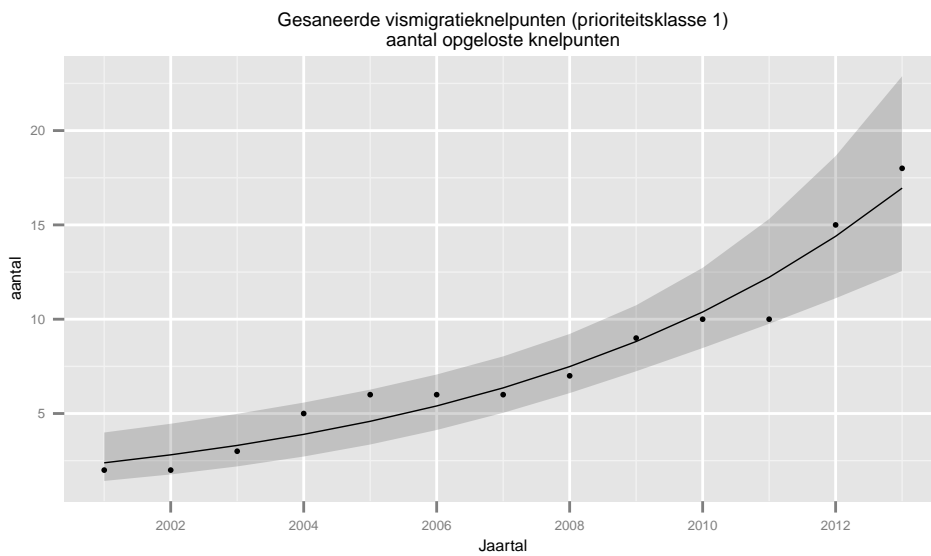
Figuur 2.4: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	0.8694344	0.26293465	3.306656	9.441680e-04
cJaar	0.1634051	0.02988058	5.468605	4.535916e-08

Figuur 2.5: Trend

Figuur 2.6: TrendMetBI

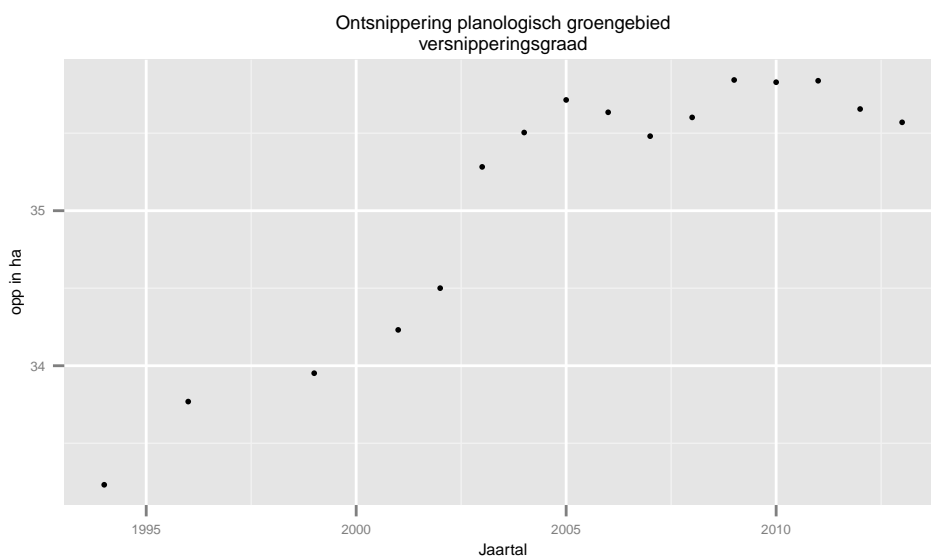
2.2.1 Doelverwachting 2015

[15.8149,34.92695]

2.2.2 Conclusie

Significante toename

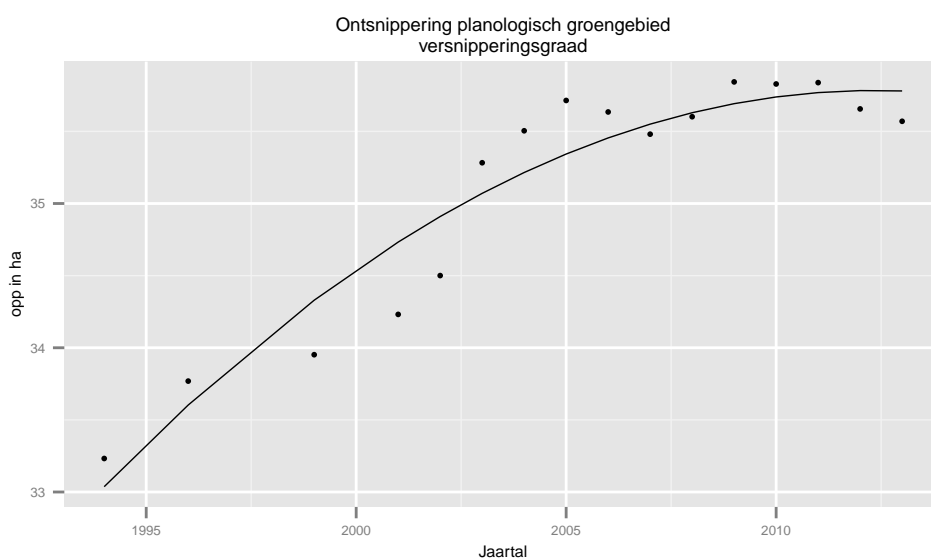
2.3 Ontsnippering planologisch groengebied – versnipperingsgraad

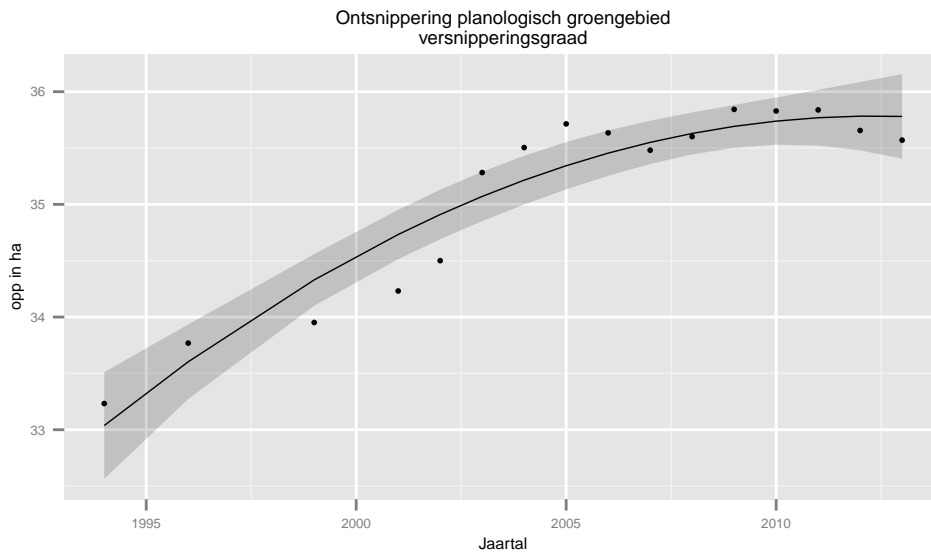
Figuur 2.7: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	33.036847299	0.21926811	150.668728	1.825776e-22
cJaar	0.299369325	0.04675456	6.402997	2.332356e-05
cJaar_2	-0.008156235	0.00227916	-3.578615	3.366824e-03

Figuur 2.8: Trend

Figuur 2.9: TrendMetBI

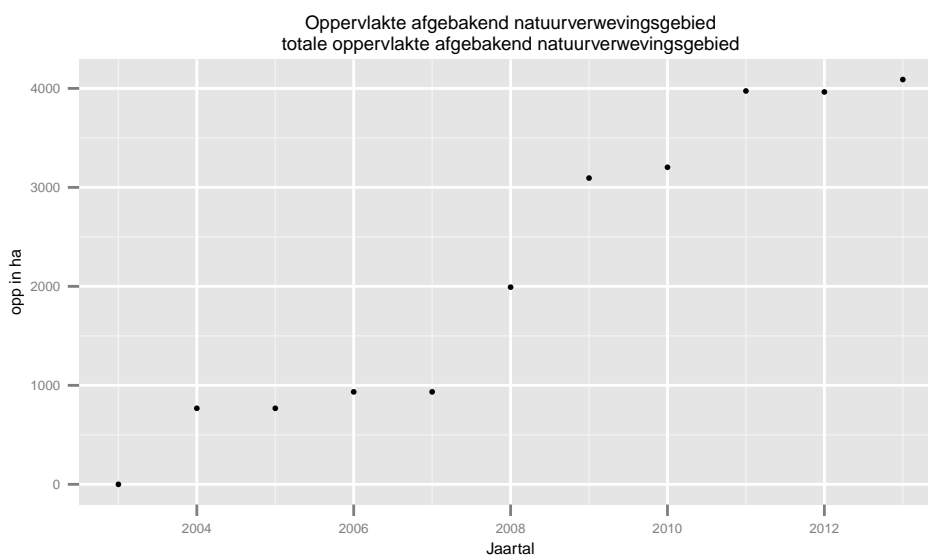
2.3.1 Doelverwachting 2015

[34.90092,36.55249]

2.3.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, top bereikt, afname dreigt

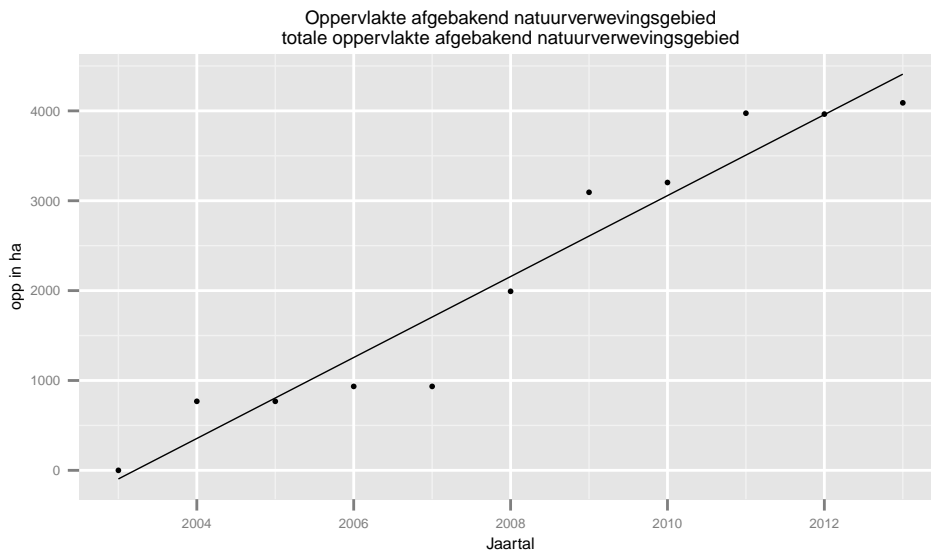
2.4 Oppervlakte afgebakend natuurverwevingsgebied – totale oppervlakte afgebakend natuurverwevingsgebied

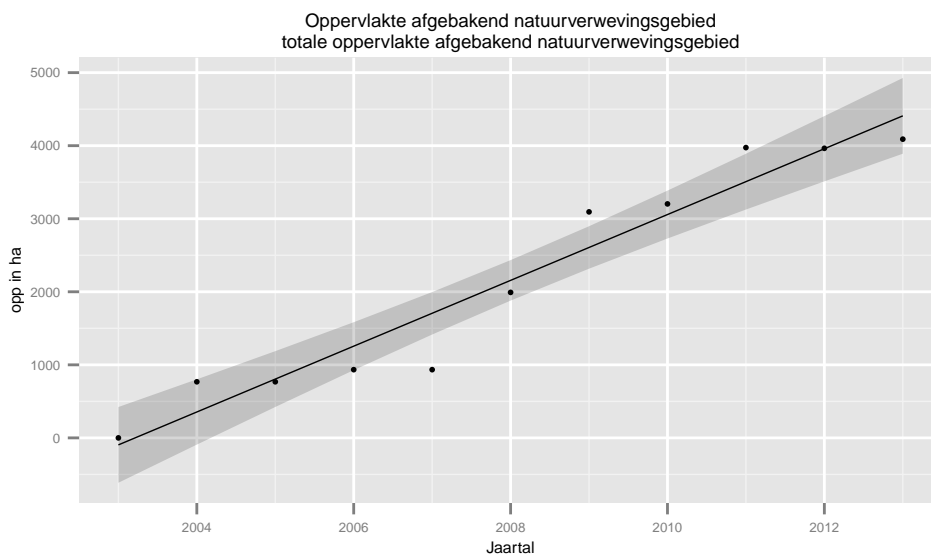
Figuur 2.10: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	-95.73538	229.17872	-0.4177324	6.859325e-01
cJaar	450.42695	38.73827	11.6274399	1.006841e-06

Figuur 2.11: Trend

Figuur 2.12: TrendMetBI

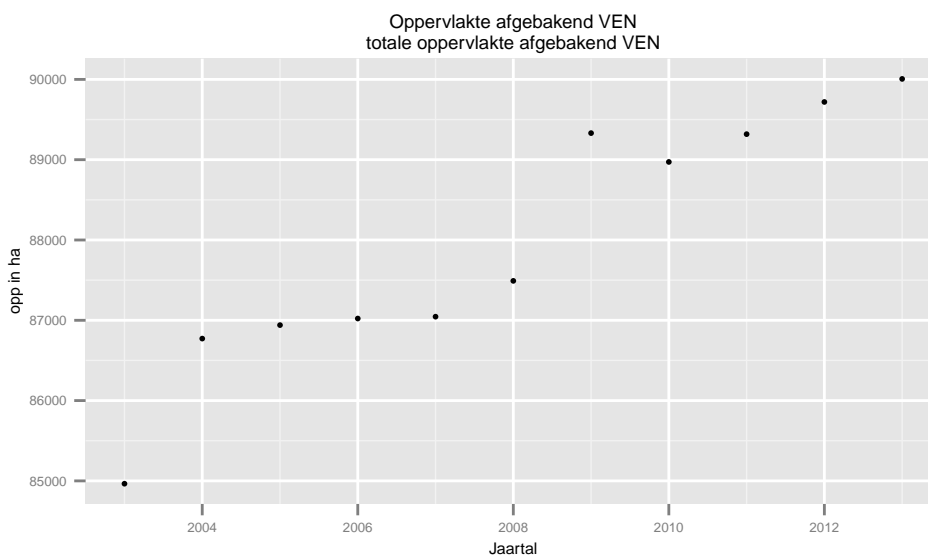
2.4.1 Doelverwachting 2015

[4170.171,6448.605]

2.4.2 Conclusie

Significante toename

2.5 Oppervlakte afgebakend VEN – totale oppervlakte afgebakend VEN

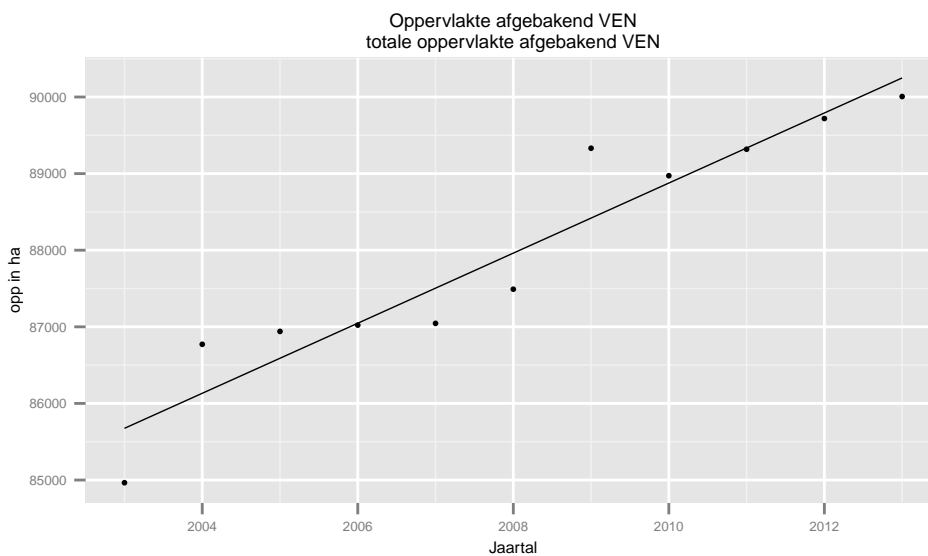

Figuur 2.13: Scatter

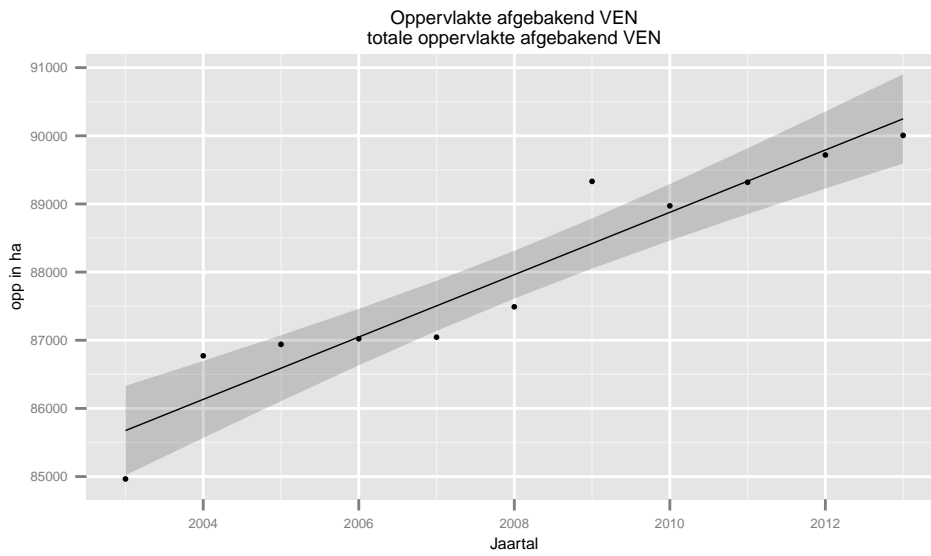
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	85674.9545	289.71749	295.718956	2.942900e-19
cJaar	457.3909	48.97119	9.339999	6.297722e-06

Figuur 2.14: Trend

Figuur 2.15: TrendMetBI

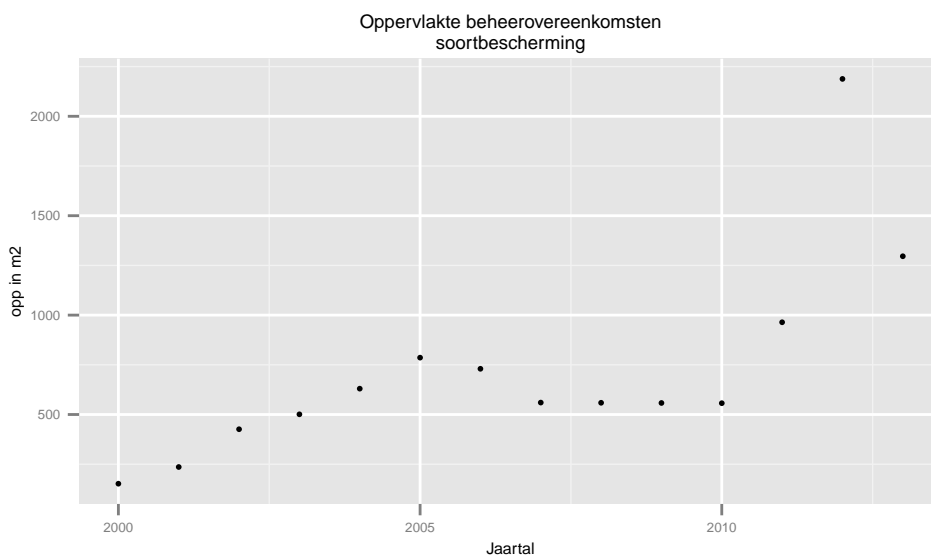
2.5.1 Doelverwachting 2015

[89723.5,92603.79]

2.5.2 Conclusie

Significante toename

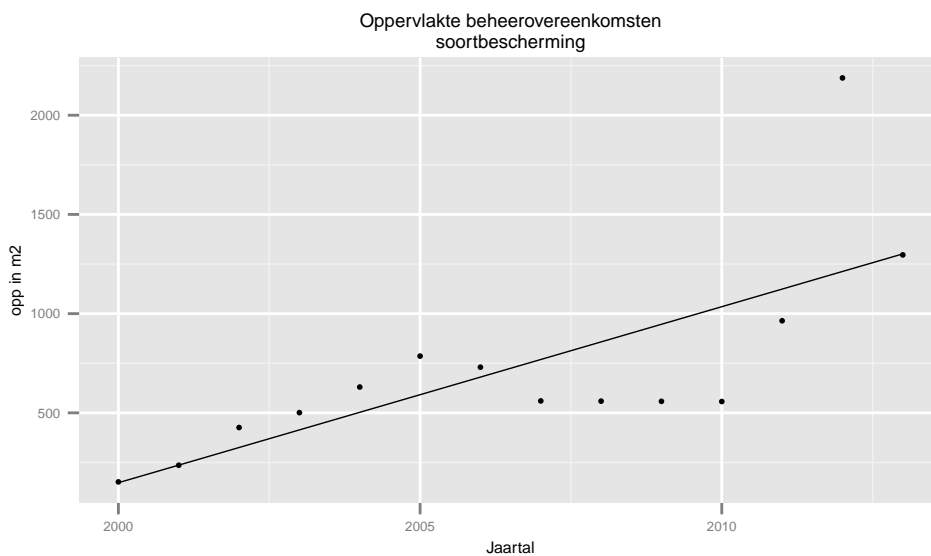
2.6 Oppervlakte beheerovereenkomsten – soortbescherming

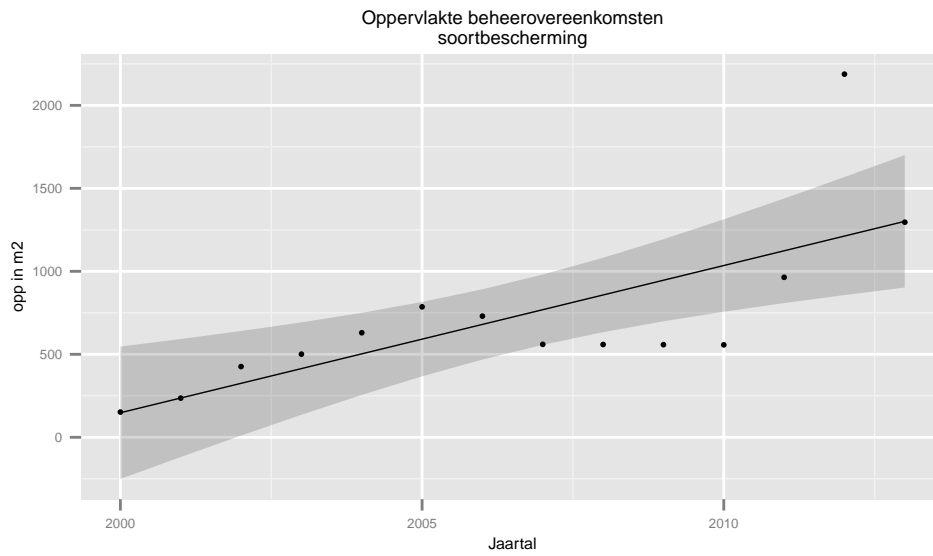
Figuur 2.16: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	147.82857	183.04367	0.8076137	0.435030111
cJaar	88.71868	23.93188	3.7071341	0.002996456

Figuur 2.17: Trend

Figuur 2.18: TrendMetBI

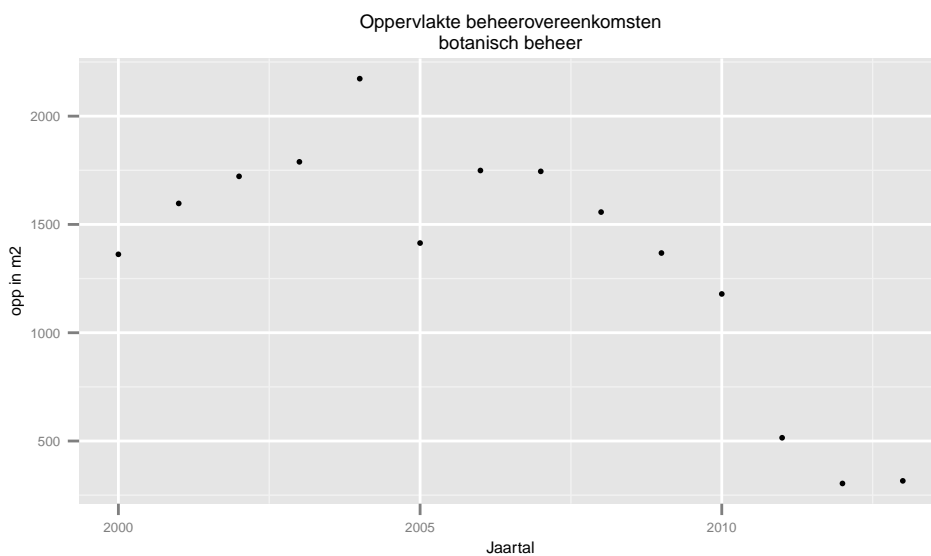
2.6.1 Doelverwachting 2015

[551.6931,2405.525]

2.6.2 Conclusie

Significante toename

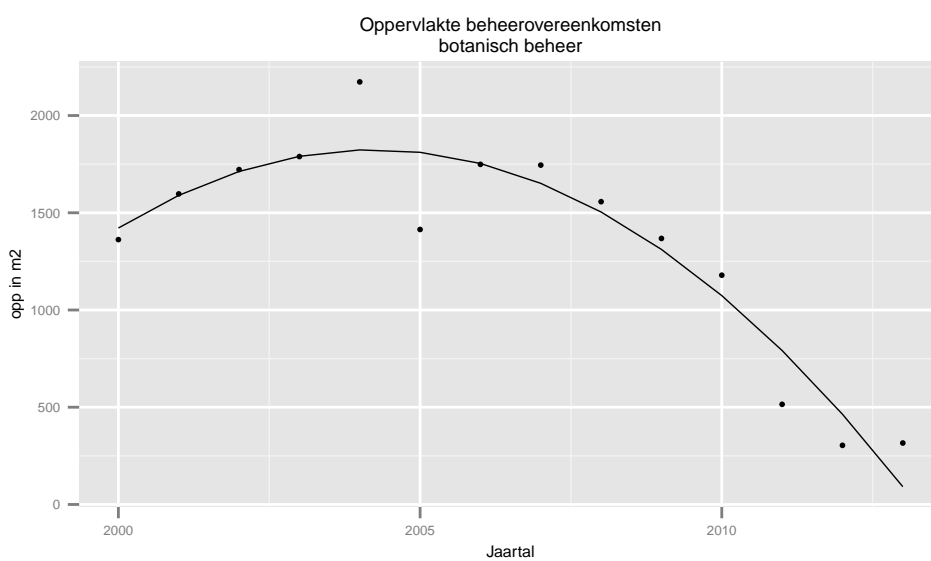
2.7 Oppervlakte beheerovereenkomsten – botanisch beheer

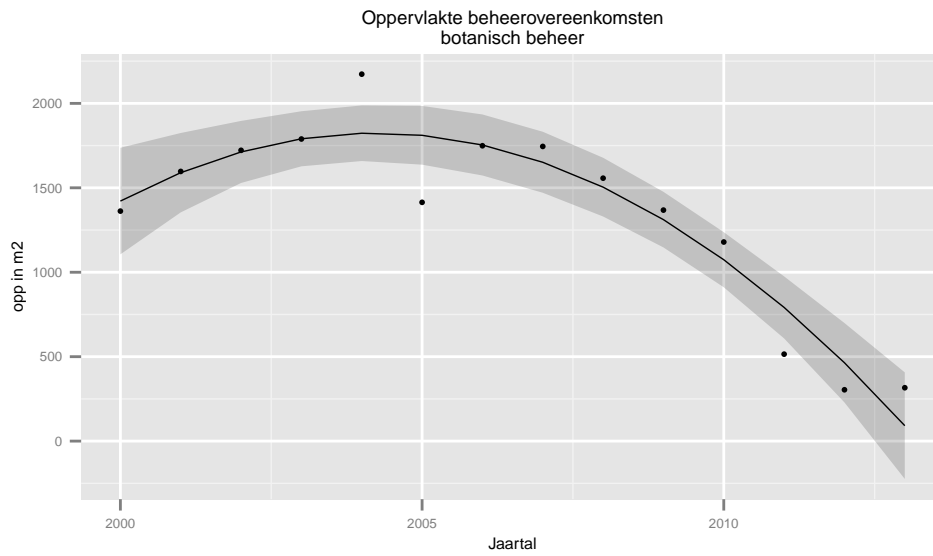
Figuur 2.19: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	1421.57500	143.350112	9.916804	8.036160e-07
cJaar	190.49602	51.205667	3.720214	3.380522e-03
cJaar_2	-22.52404	3.797704	-5.930962	9.859713e-05

Figuur 2.20: Trend

Figuur 2.21: TrendMetBI

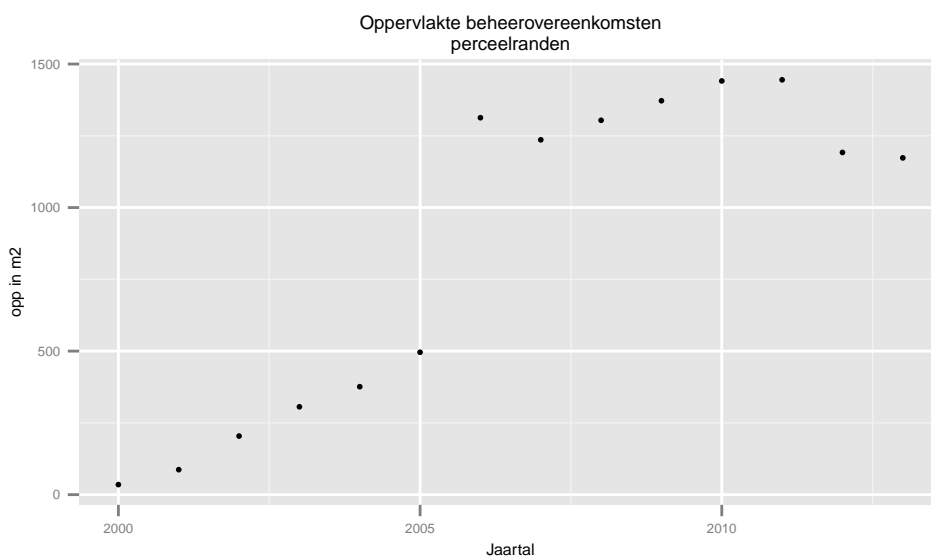
2.7.1 Doelverwachting 2015

[-1497.205,-80.58138]

2.7.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, voorbij de top, sterker wordende afname

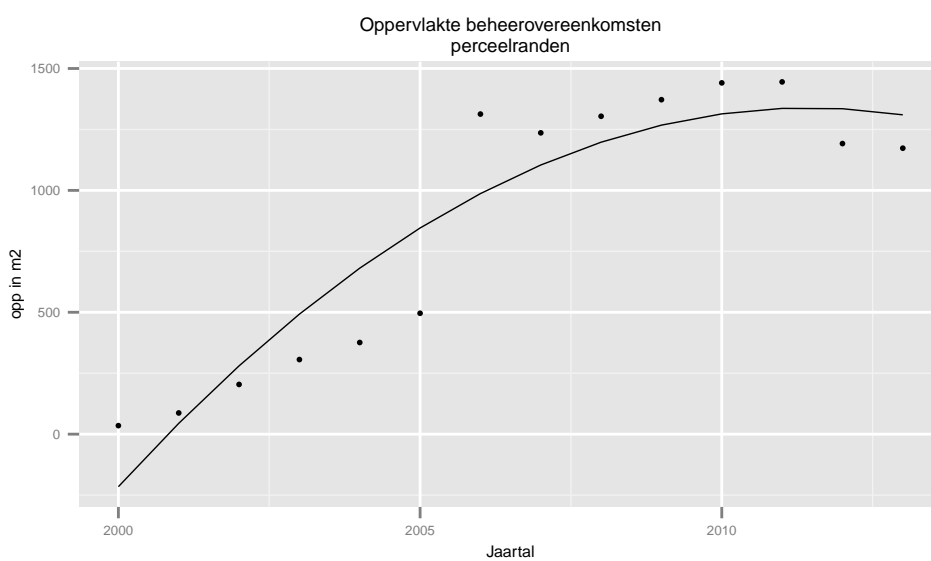
2.8 Oppervlakte beheerovereenkomsten – perceelranden

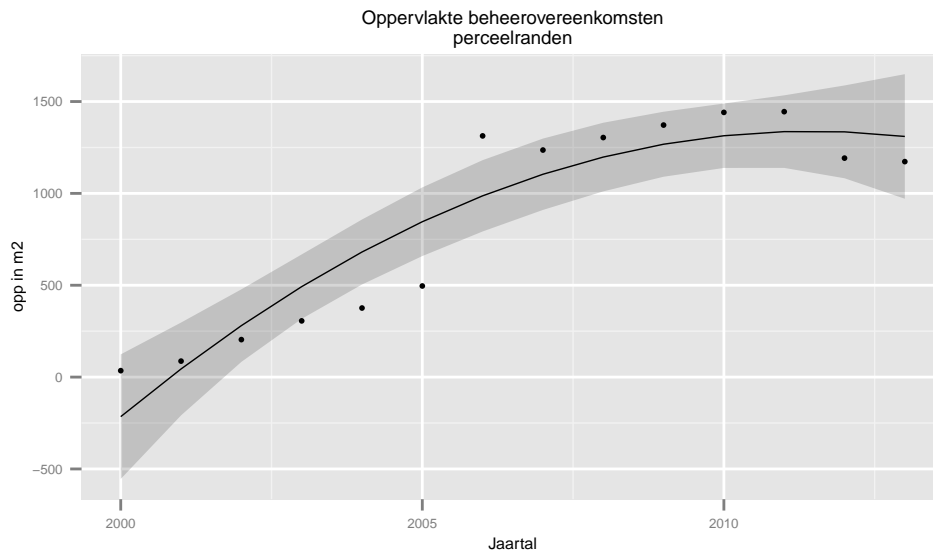
Figuur 2.22: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	-215.41071	154.061110	-1.398216	0.189601368
cJaar	271.54602	55.031710	4.934355	0.000446569
cJaar_2	-11.86195	4.081465	-2.906297	0.014283314

Figuur 2.23: Trend

Figuur 2.24: TrendMetBI

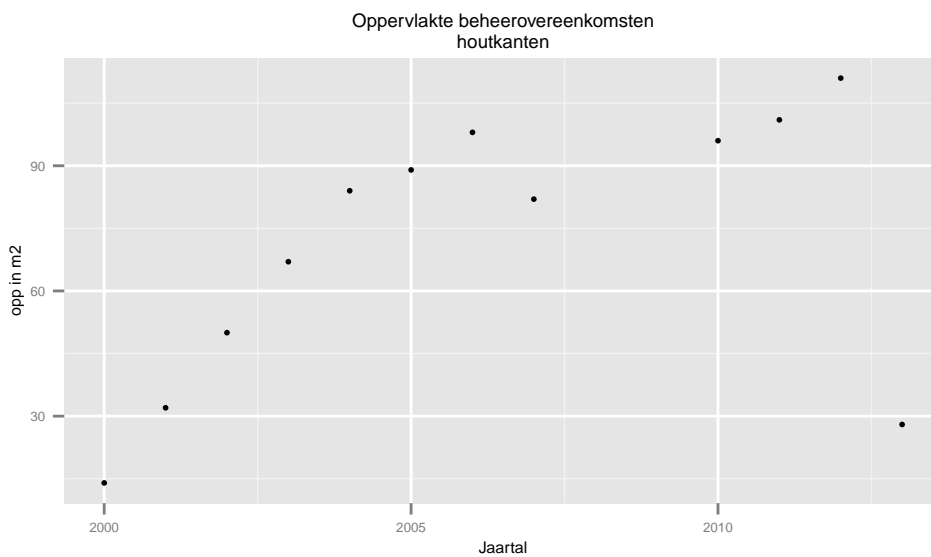
2.8.1 Doelverwachting 2015

[427.6042,1950.077]

2.8.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, top bereikt, afname ingezet

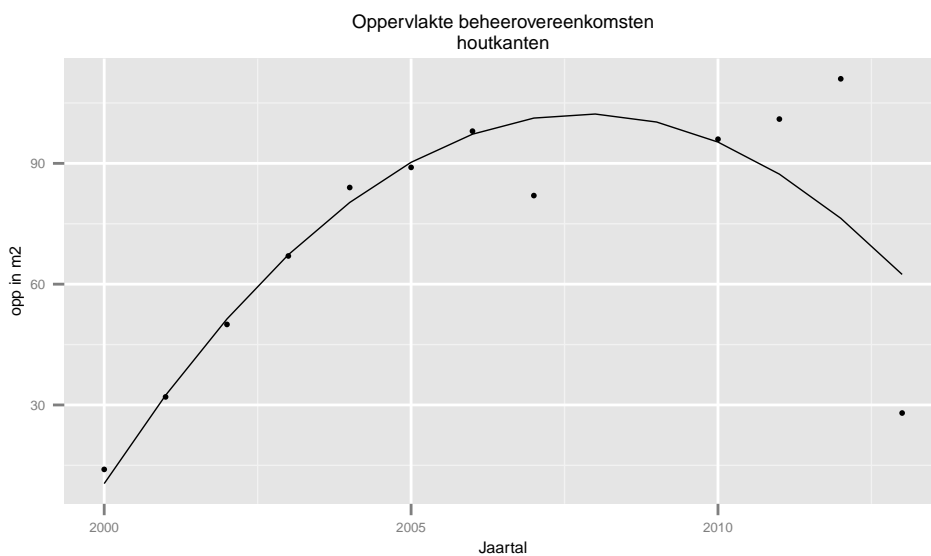
2.9 Oppervlakte beheervereenkomsten – houtkanten

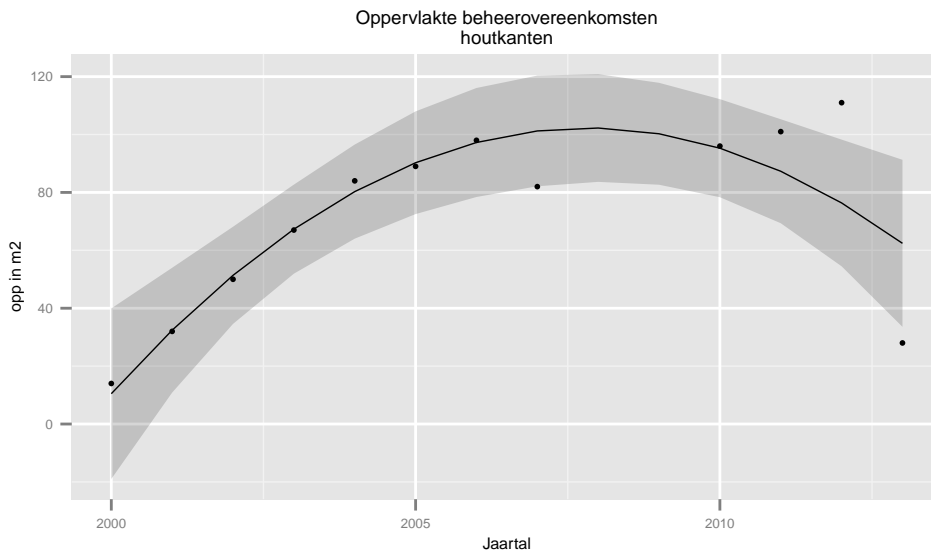
Figuur 2.25: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t. value	Pr...t..
(Intercept)	10.473797	13.0191008	0.8044947	0.441843455
cJaar	23.433848	4.9203322	4.7626557	0.001025851
cJaar_2	-1.495238	0.3595719	-4.1583836	0.002453601

Figuur 2.26: Trend

Figuur 2.27: TrendMetBI

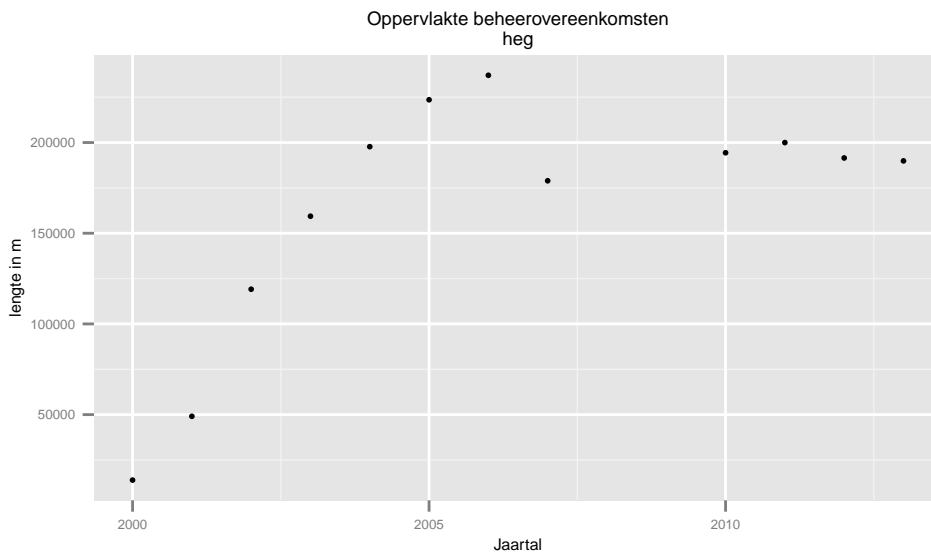
2.9.1 Doelverwachting 2015

[-39.35357,90.45957]

2.9.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, voorbij de top, sterker wordende afname
TENZIJ de observatie in 2013 een outlier is, maar dat is op dit moment nog moeilijk in te schatten

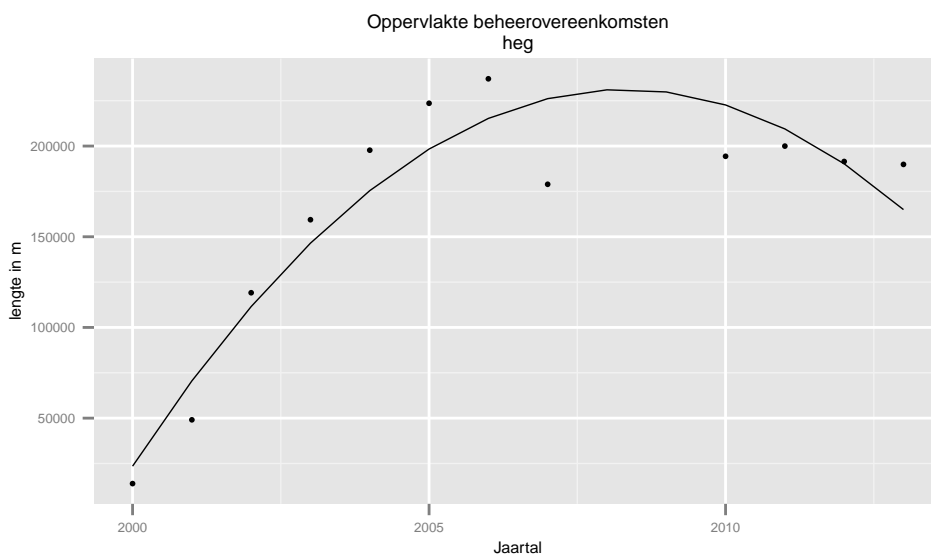
2.10 Oppervlakte beheerovereenkomsten – heg

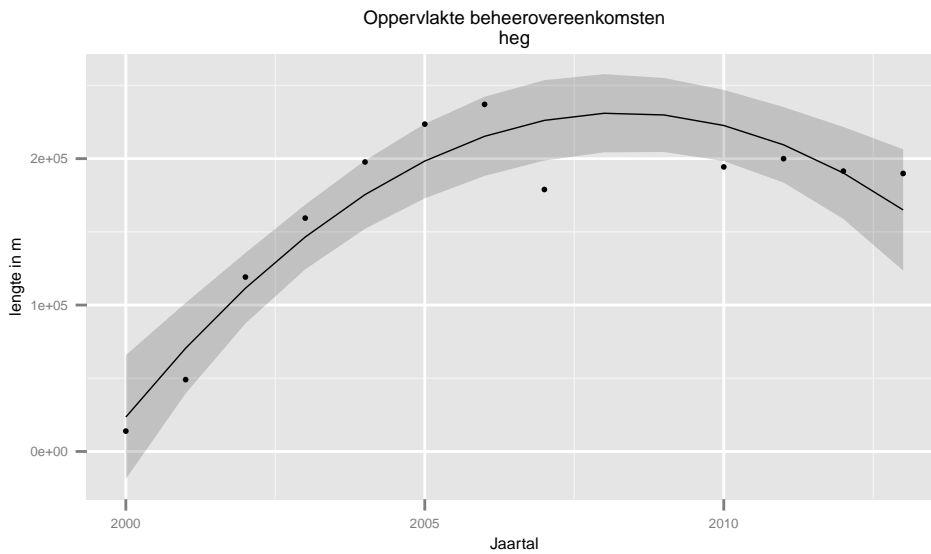
Figuur 2.28: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t. value	Pr...t..
(Intercept)	23512.664	18692.3042	1.257879	2.400906e-01
cJaar	50021.642	7064.4162	7.080789	5.787236e-05
cJaar_2	-3010.747	516.2589	-5.831854	2.493394e-04

Figuur 2.29: Trend

Figuur 2.30: TrendMetBI

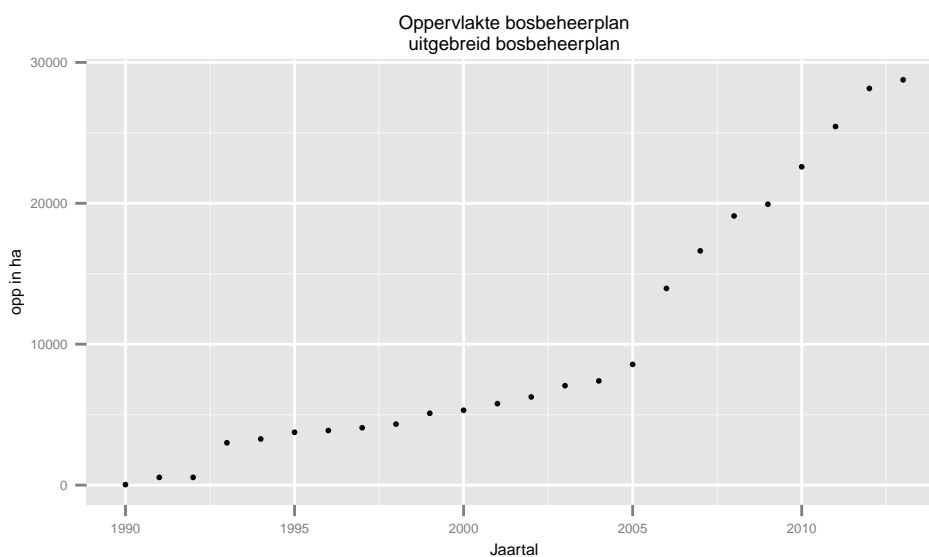
2.10.1 Doelverwachting 2015

[3228.96,189609.5]

2.10.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, voorbij de top, sterker wordende afname
Ecologisch : toename tot 2006, in 2007 iets minder en daarna een stabilisatie

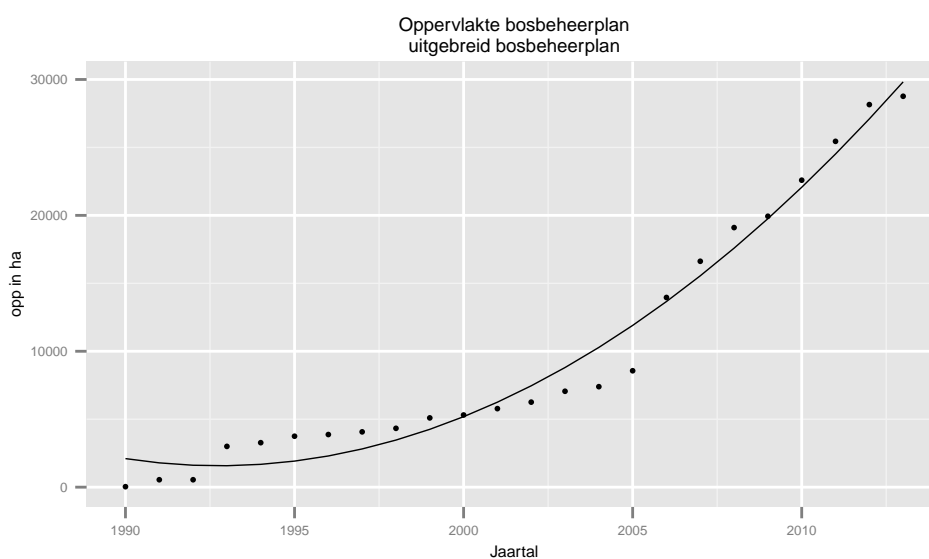
2.11 Oppervlakte bosbeheerplan – uitgebreid bosbeheerplan

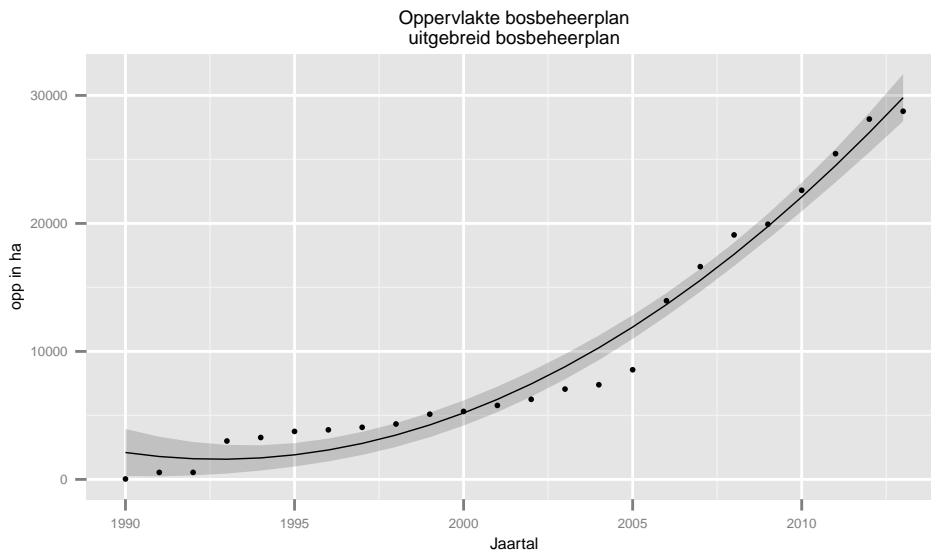
Figuur 2.31: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	2100.37589	884.353421	2.375041	2.715061e-02
cJaar	-381.16293	178.105180	-2.140100	4.424325e-02
cJaar_2	68.97738	7.478835	9.223011	7.831796e-09

Figuur 2.32: Trend

Figuur 2.33: TrendMetBI

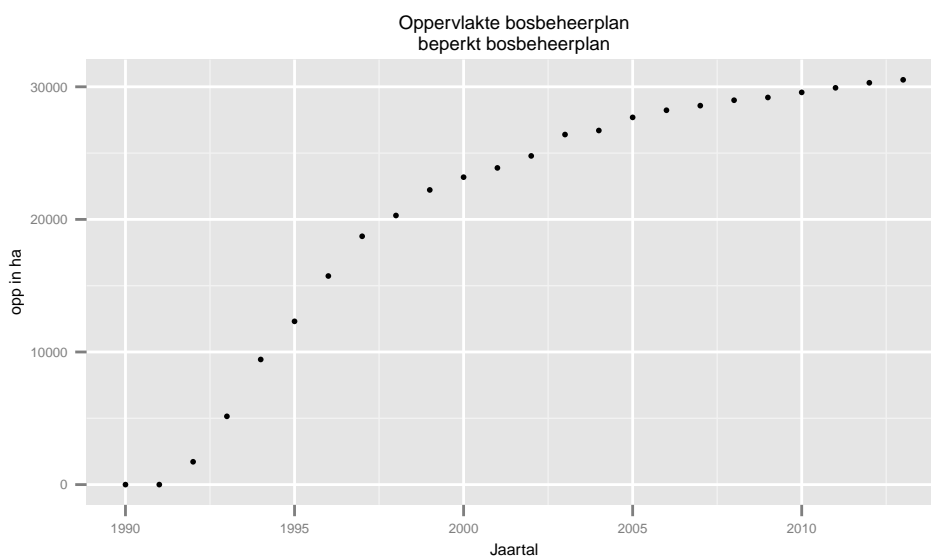
2.11.1 Doelverwachting 2015

[31547.39,39816.94]

2.11.2 Conclusie

Significante kwadratische toename

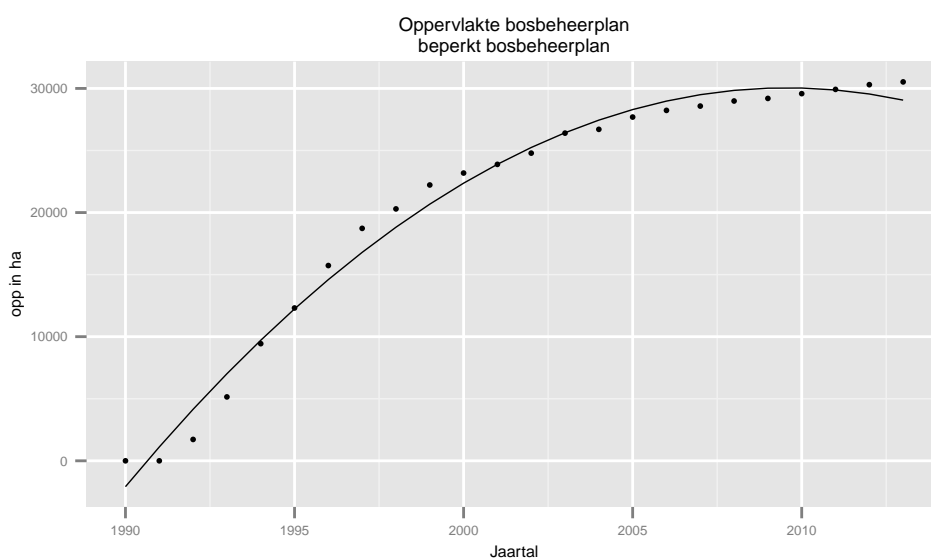
2.12 Oppervlakte bosbeheerplan – beperkt bosbeheerplan

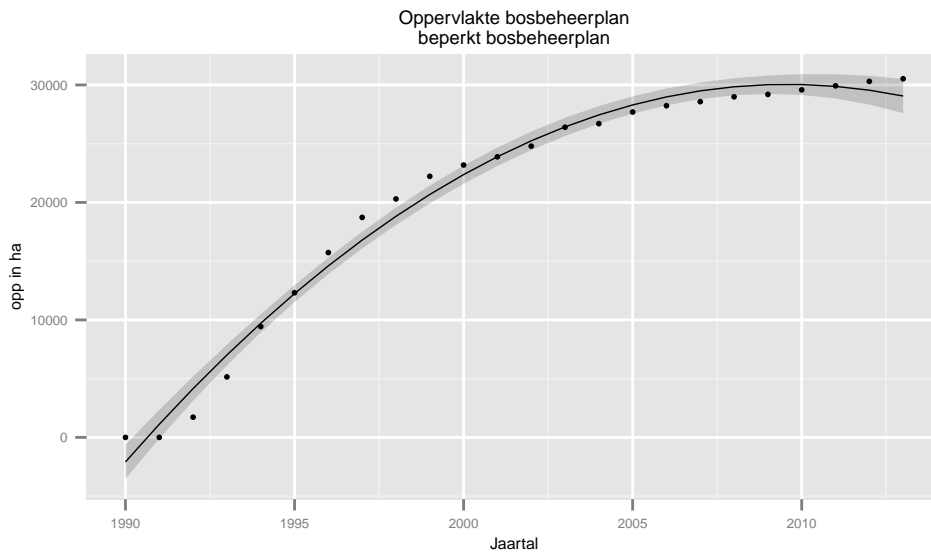
Figuur 2.34: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	-2084.92505	698.710982	-2.983959	7.076366e-03
cJaar	3284.47978	140.717548	23.340939	1.673001e-16
cJaar_2	-83.92896	5.908887	-14.203853	3.065115e-12

Figuur 2.35: Trend

Figuur 2.36: TrendMetBI

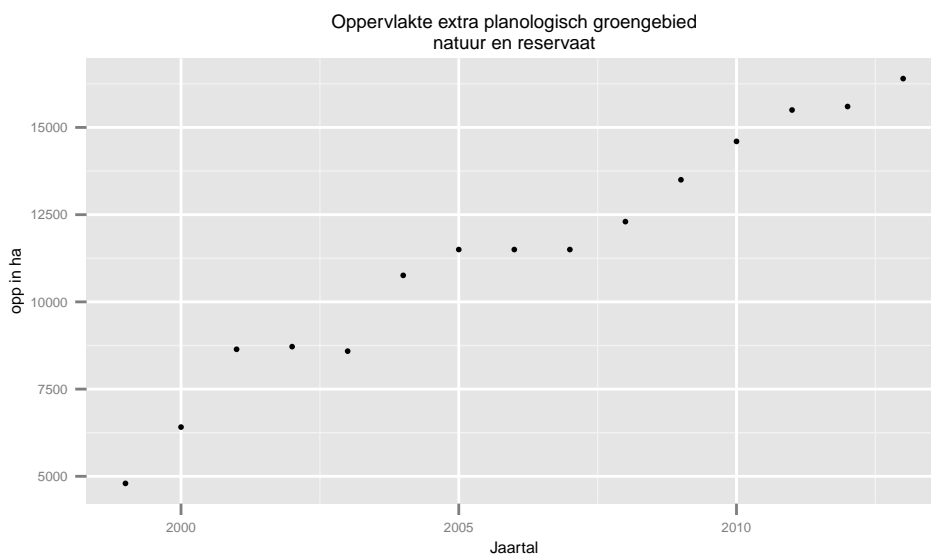
2.12.1 Doelverwachting 2015

[24304.66,30838.28]

2.12.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, top bereikt

2.13 Oppervlakte extra planologisch groengebied – natuur en reservaat

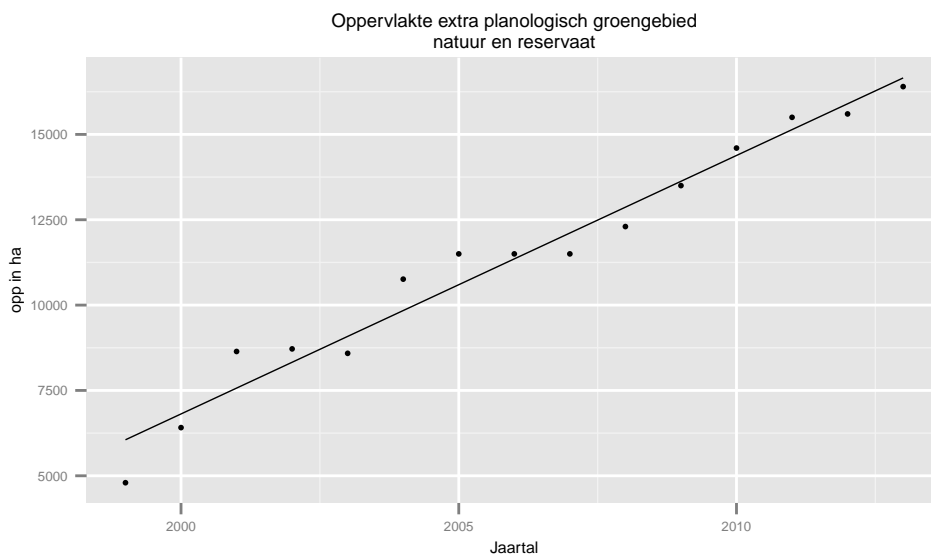

Figuur 2.37: Scatter

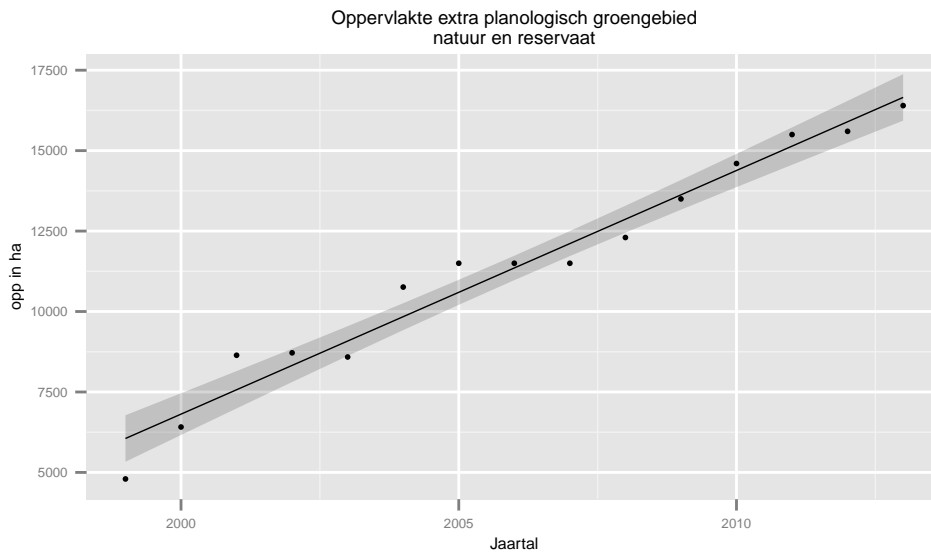
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	6054.1750	334.40775	18.10417	1.329342e-10
cJaar	757.1464	40.65266	18.62477	9.313758e-11

Figuur 2.38: Trend

Figuur 2.39: TrendMetBI

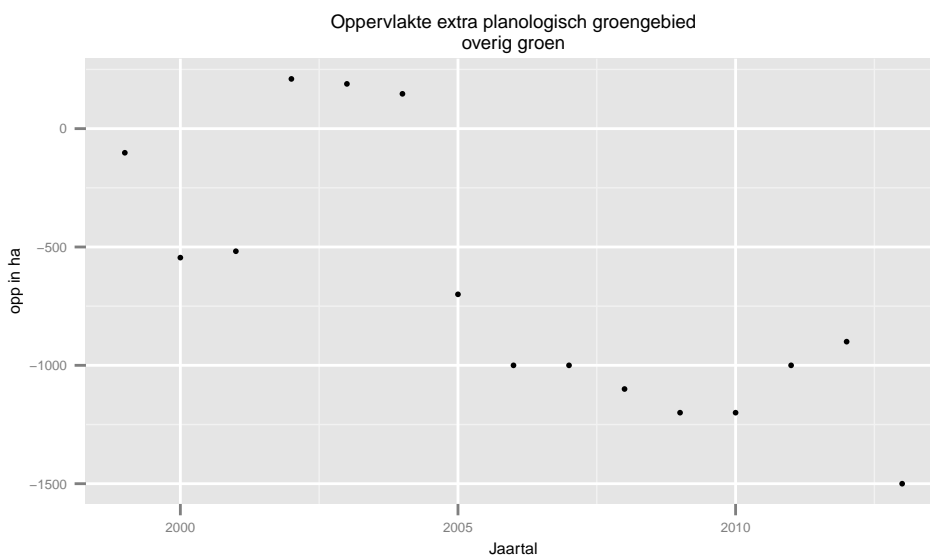
2.13.1 Doelverwachting 2015

[16457.25,19879.79]

2.13.2 Conclusie

Significante toename

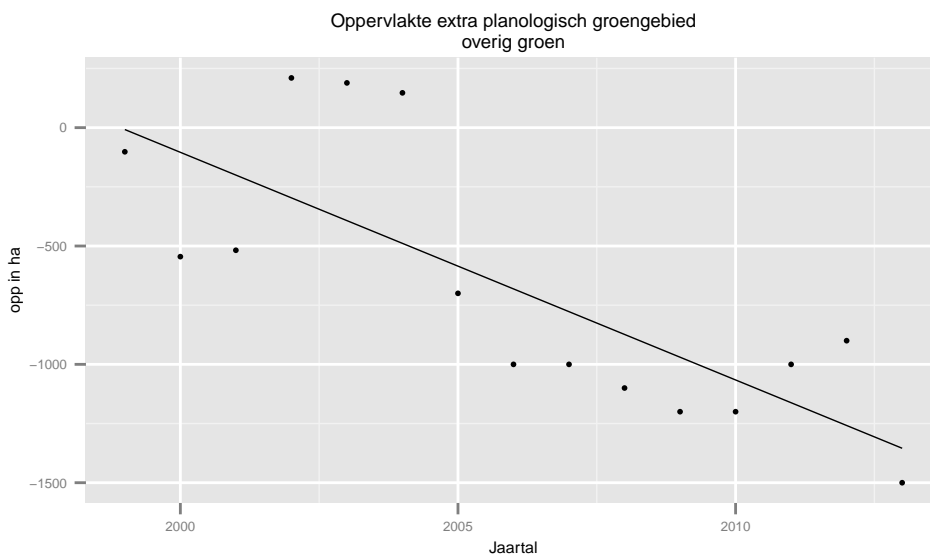
2.14 Oppervlakte extra planologisch groengebied – overig groen

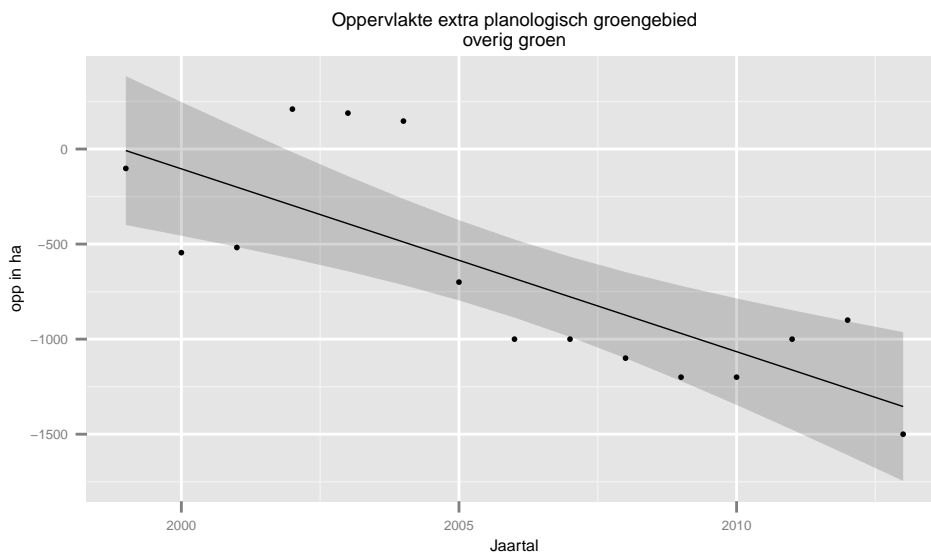
Figuur 2.40: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	-8.091667	181.17919	-0.04466113	0.9650561596
cJaar	-96.167857	22.02525	-4.36625412	0.0007637281

Figuur 2.41: Trend

Figuur 2.42: TrendMetBI

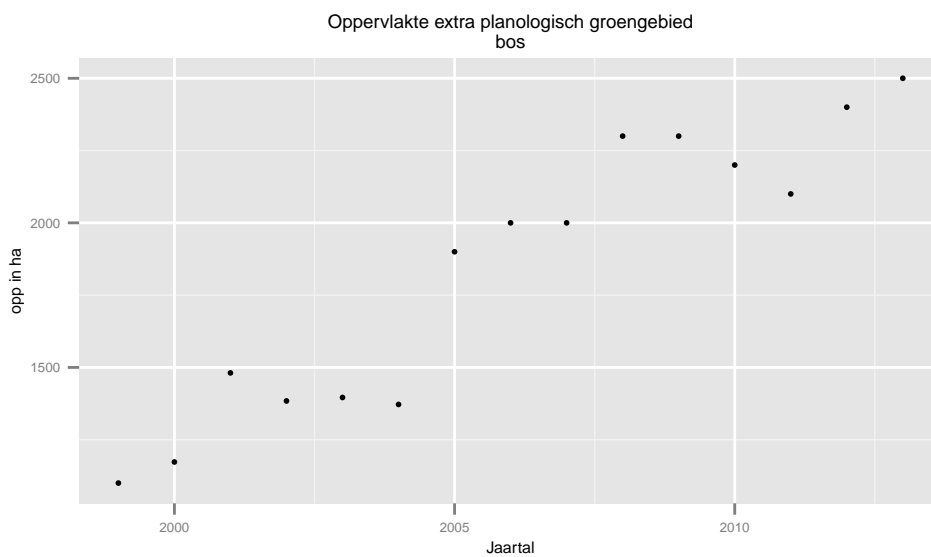
2.14.1 Doelverwachting 2015

[-2473.927,-619.6273]

2.14.2 Conclusie

Significante afname

2.15 Oppervlakte extra planologisch groengebied – bos

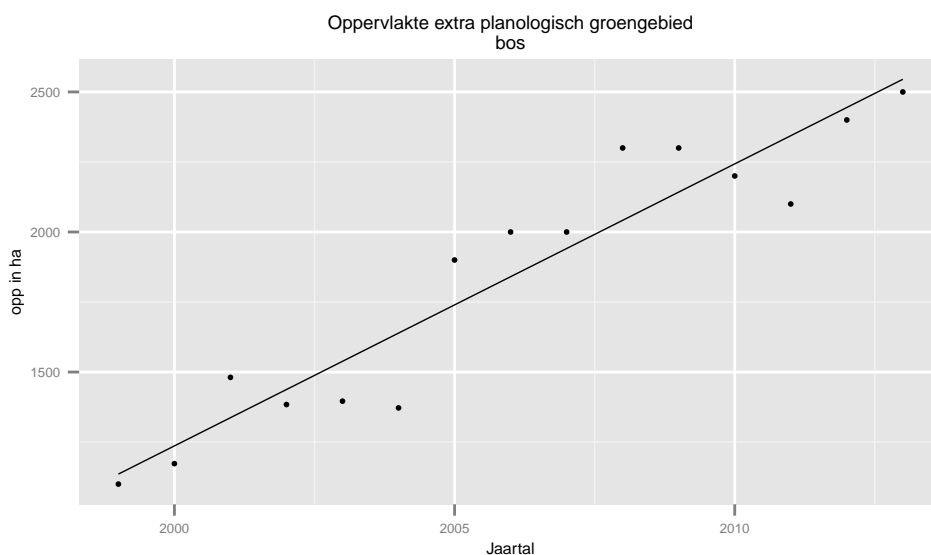

Figuur 2.43: Scatter

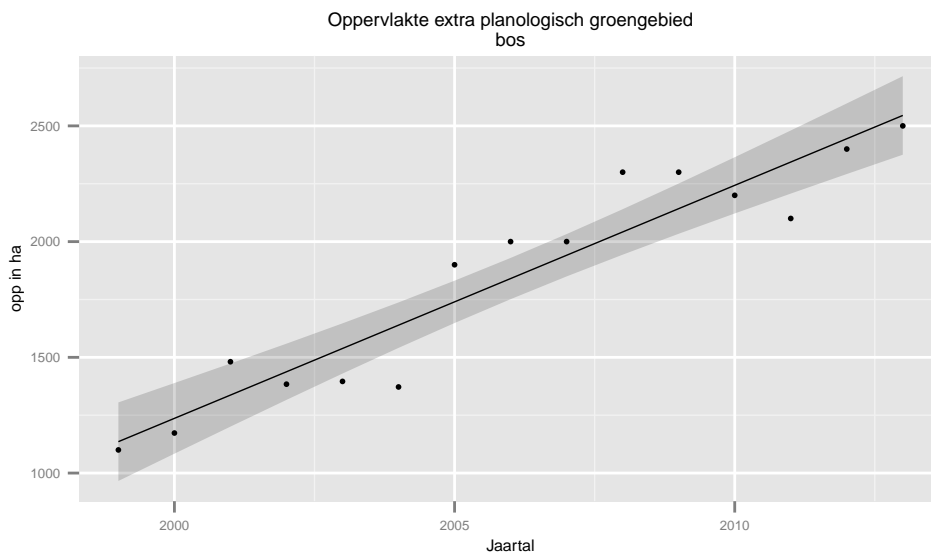
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	1135.675	78.553202	14.45740	2.173057e-09
cJaar	100.675	9.549409	10.54254	9.714105e-08

Figuur 2.44: Trend

Figuur 2.45: TrendMetBI

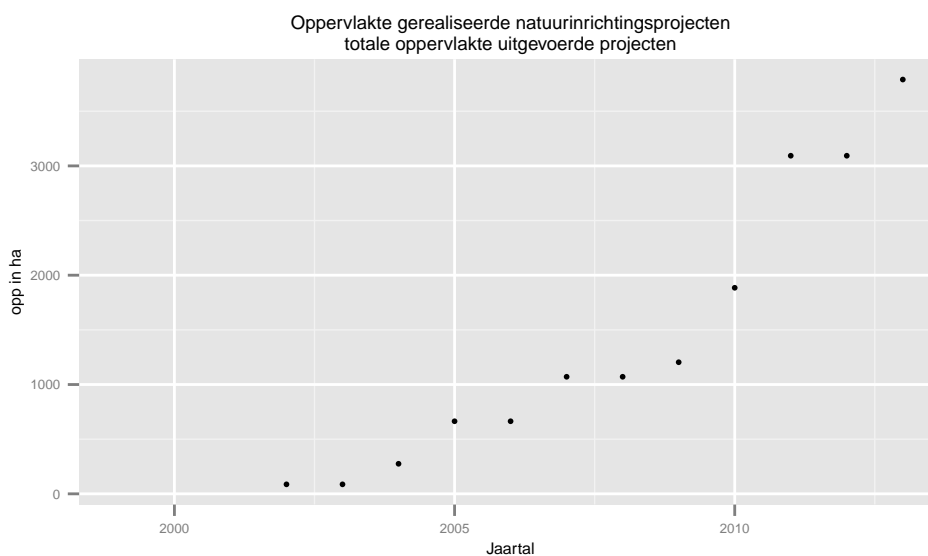
2.15.1 Doelverwachting 2015

[2344.494,3148.456]

2.15.2 Conclusie

Significante toename

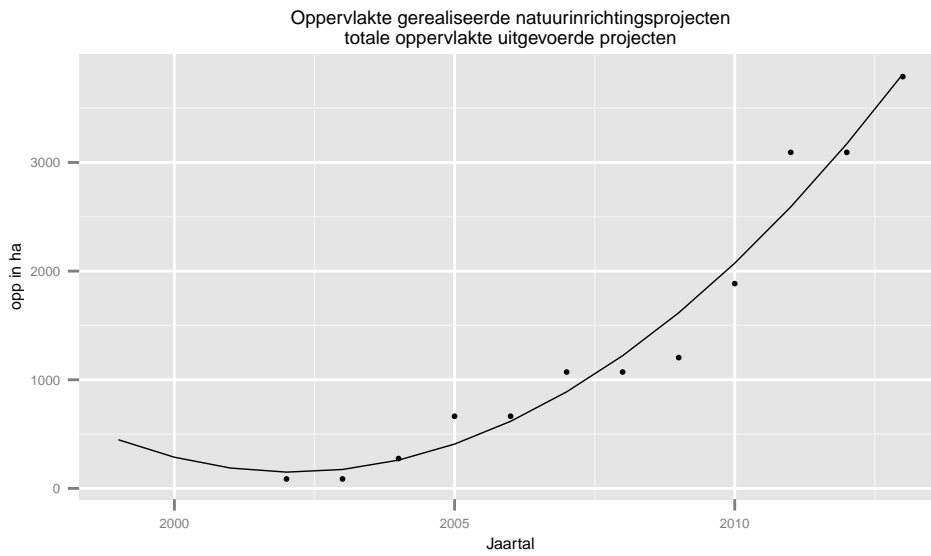
2.16 Oppervlakte gerealiseerde natuurinrichtingsprojecten – totale oppervlakte uitgevoerde projecten

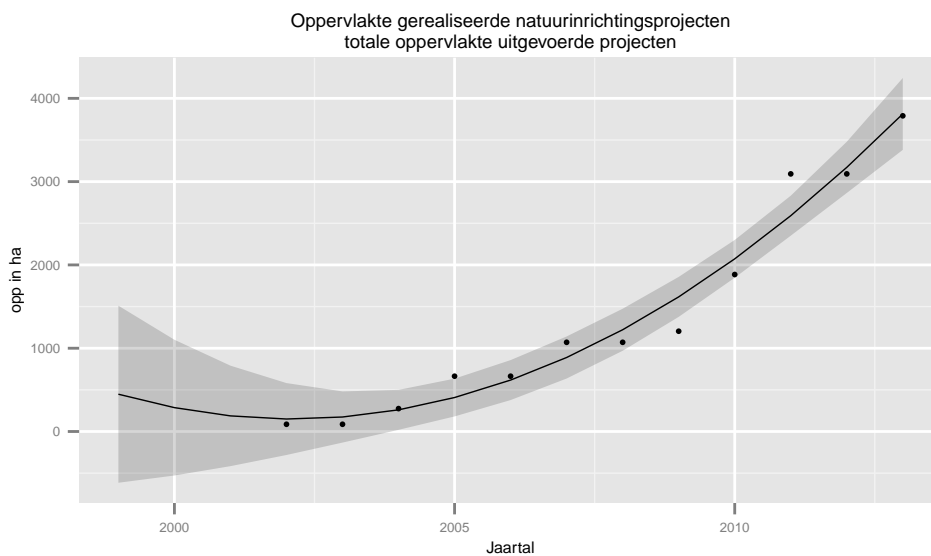
Figuur 2.46: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	447.69281	469.915180	0.9527098	0.365621510
cJaar	-191.89411	122.005951	-1.5728258	0.150209580
cJaar_2	30.87612	7.063665	4.3711192	0.001794163

Figuur 2.47: Trend

Figuur 2.48: TrendMetBI

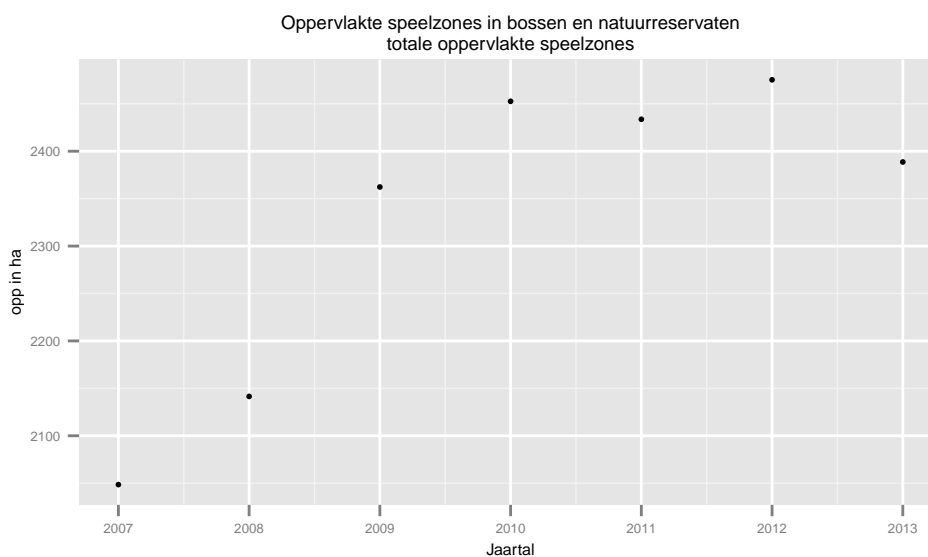
2.16.1 Doelverwachting 2015

[4279.141,6284.208]

2.16.2 Conclusie

Significante kwadratische toename

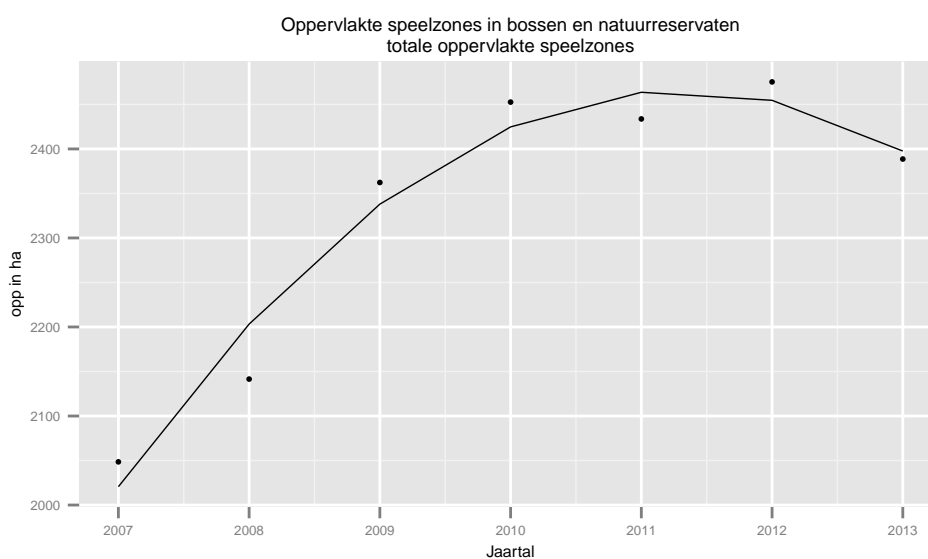
2.17 Oppervlakte speelzones in bossen en natuurreservaten – totale oppervlakte speelzones

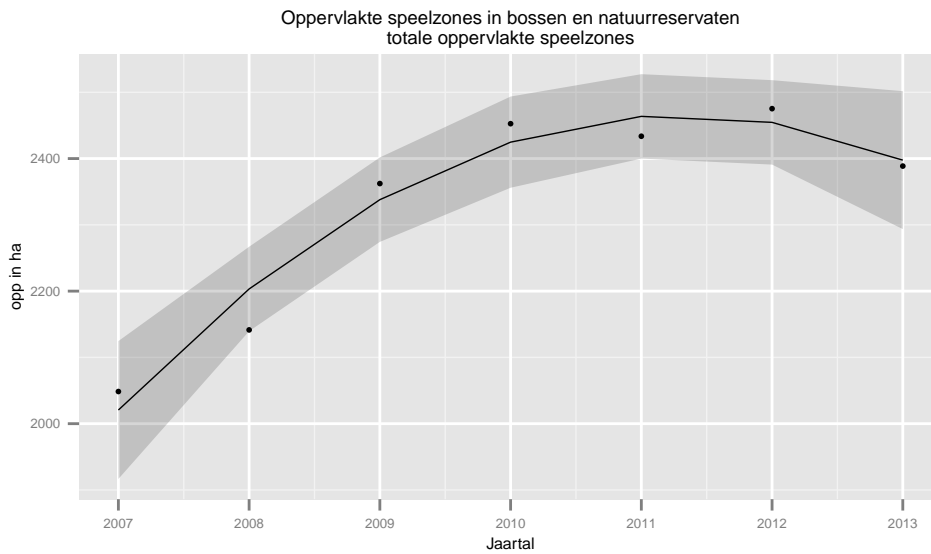
Figuur 2.49: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	2020.60807	37.465112	53.933058	7.075162e-07
cJaar	206.59970	29.246194	7.064157	2.118404e-03
cJaar_2	-23.95989	4.683139	-5.116203	6.904321e-03

Figuur 2.50: Trend

Figuur 2.51: TrendMetBI

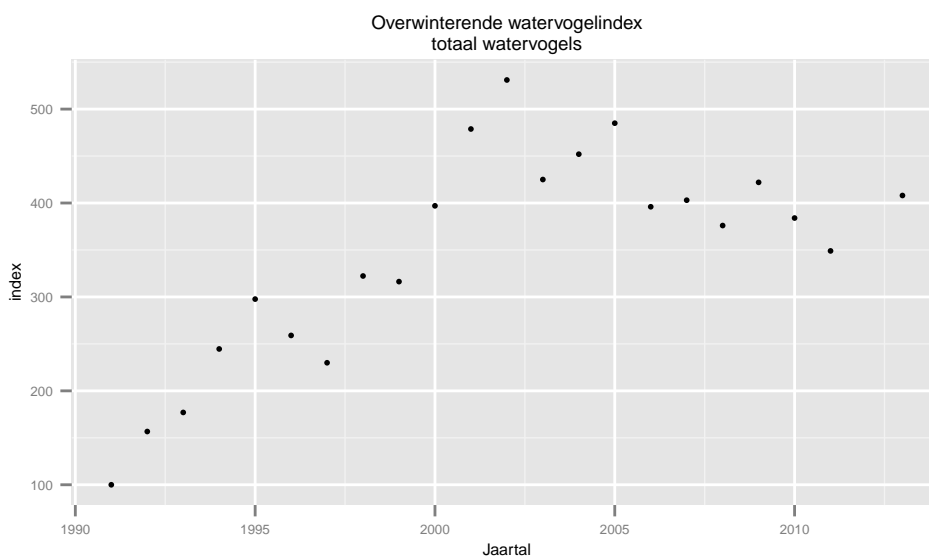
2.17.1 Doelverwachting 2015

[1818.309,2461.636]

2.17.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, top bereikt, afname ingezet
Gebaseerd op slechts 7 observaties

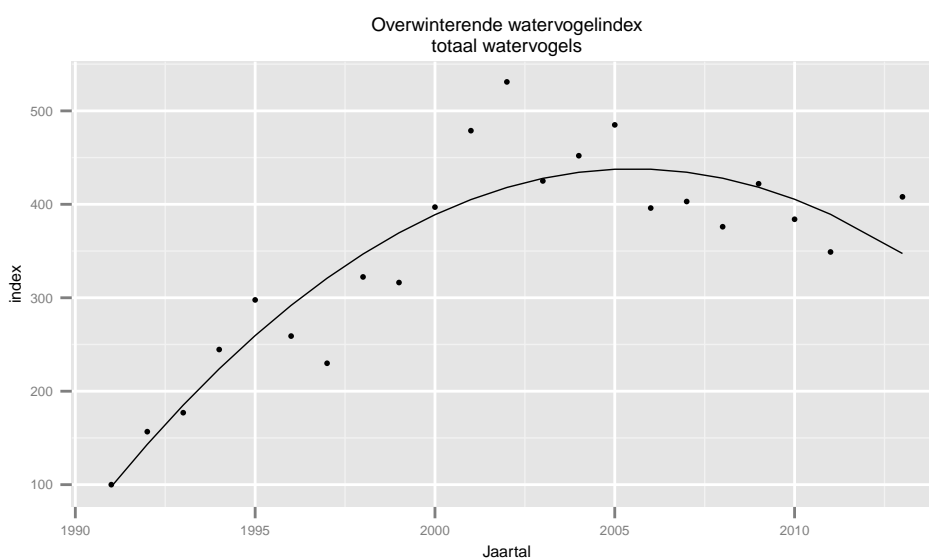
2.18 Overwinterende watervogelindex – totaal watervogels

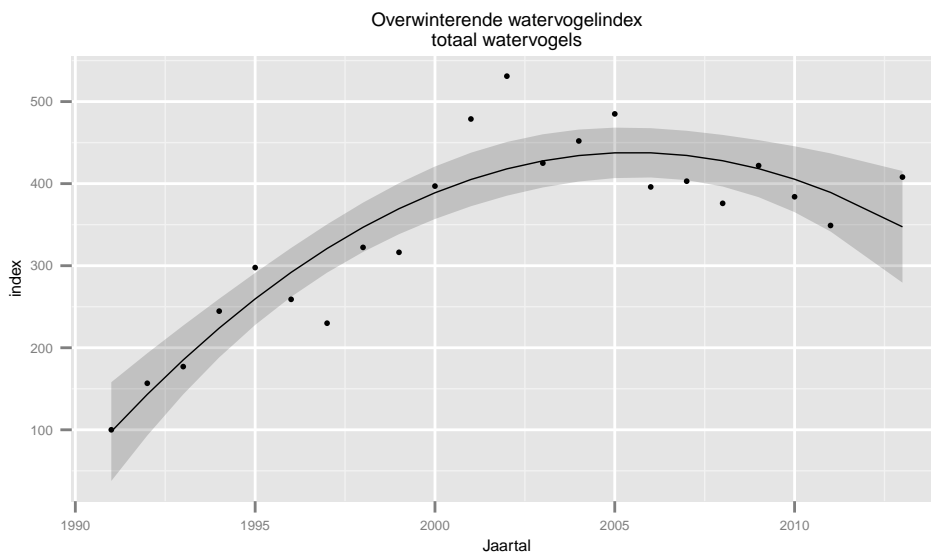
Figuur 2.52: Scatter

Methode: Kwadratisch
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t. value	Pr...t..
(Intercept)	97.833000	28.7561753	3.402156	2.989849e-03
cJaar	46.876450	6.1810887	7.583850	3.671195e-07
cJaar_2	-1.615194	0.2789395	-5.790484	1.404664e-05

Figuur 2.53: Trend

Figuur 2.54: TrendMetBI

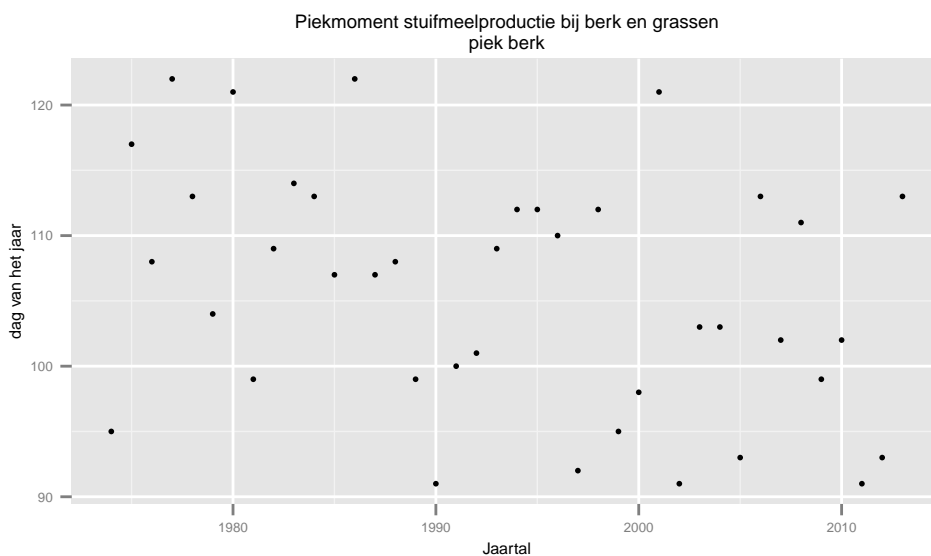
2.18.1 Doelverwachting 2015

[151.7887,433.2428]

2.18.2 Conclusie

Significante kwadratische trend, voorbij de top, sterker wordende afname

2.19 Piekmoment stuifmeelproductie bij berk en grassen – piek berk

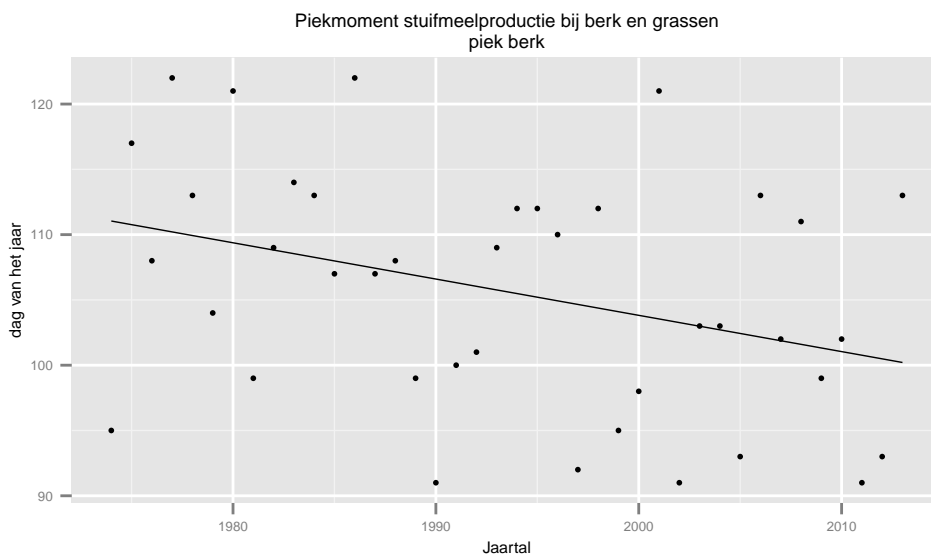

Figuur 2.55: Scatter

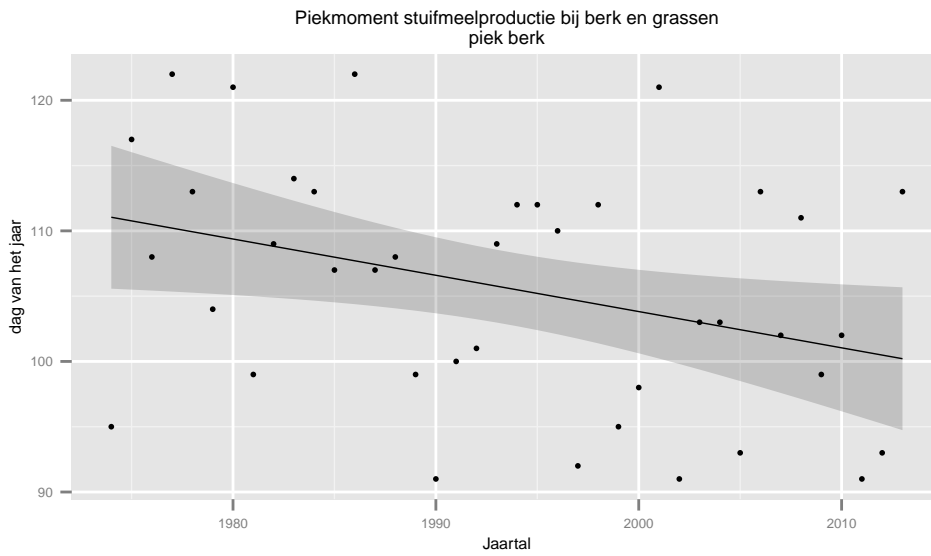
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	111.0414634	2.7022259	41.092591	4.197786e-33
cJaar	-0.2777674	0.1192481	-2.329323	2.525706e-02

Figuur 2.56: Trend

Figuur 2.57: TrendMetBI

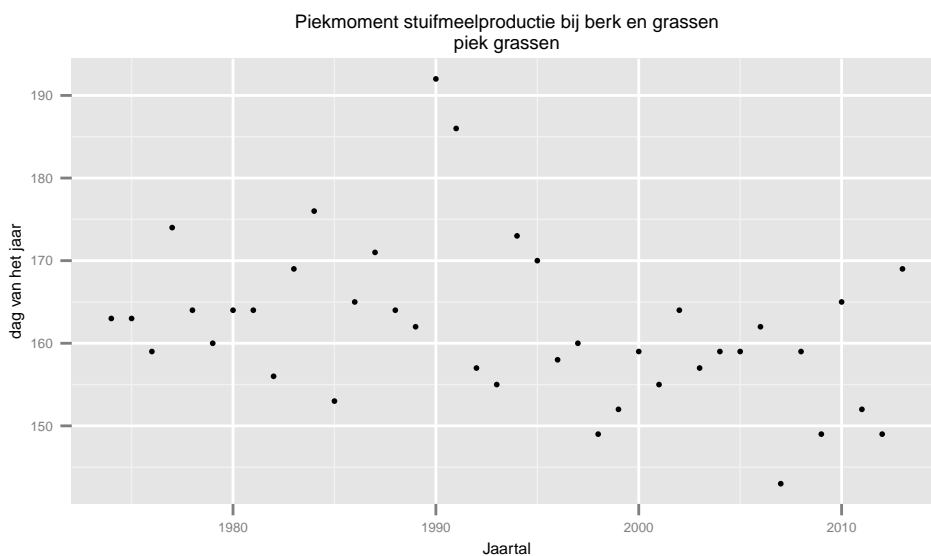
2.19.1 Doelverwachting 2015

[81.07029,118.2357]

2.19.2 Conclusie

Significante afname ($p = 0.0253$, veel ruis)

2.20 Piekmoment stuifmeelproductie bij berk en grassen – piek grassen

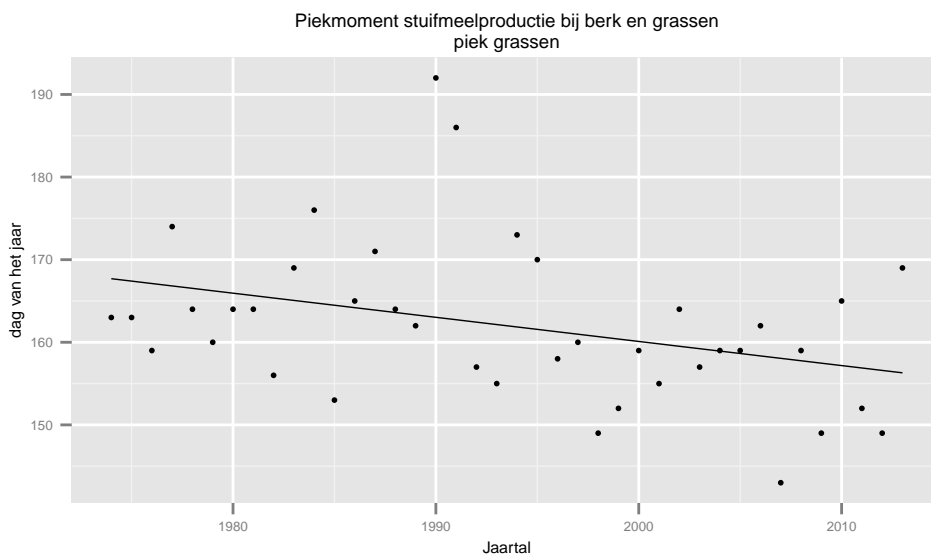

Figuur 2.58: Scatter

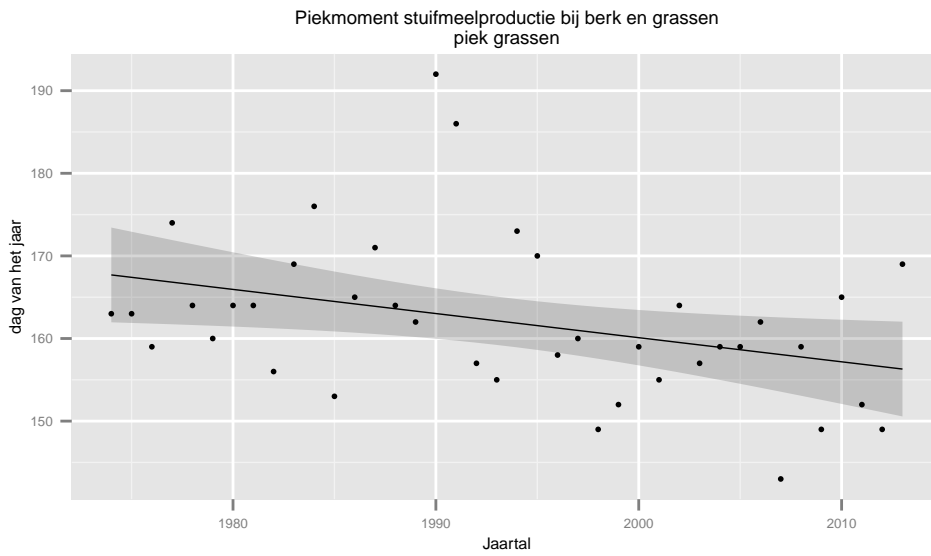
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	167.6963415	2.833678	59.179753	4.962228e-39
cJaar	-0.2921201	0.125049	-2.336045	2.486512e-02

Figuur 2.59: Trend

Figuur 2.60: TrendMetBI

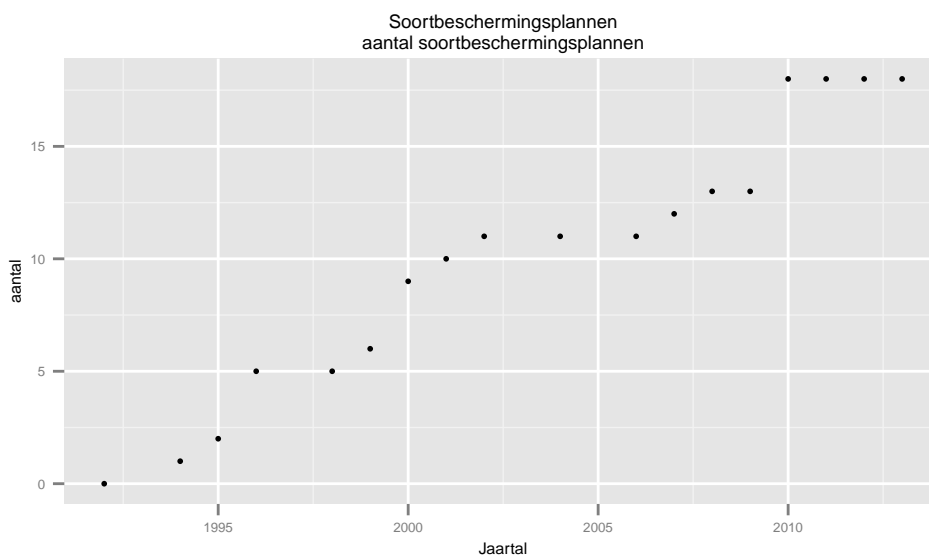
2.20.1 Doelverwachting 2015

[136.2327,175.2061]

2.20.2 Conclusie

Significante afname ($p = 0.0249$, veel ruis)

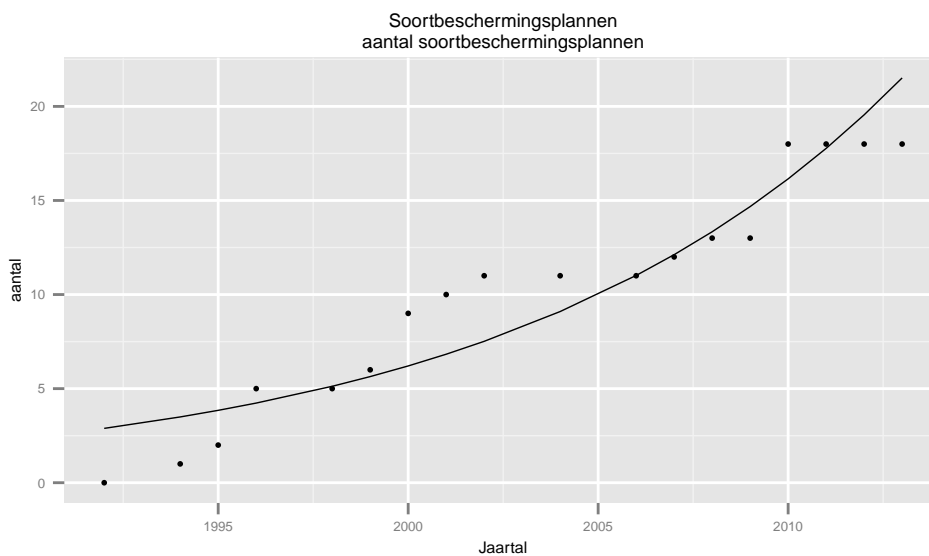
2.21 Soortbeschermingsplannen – aantal soortbeschermingsplannen

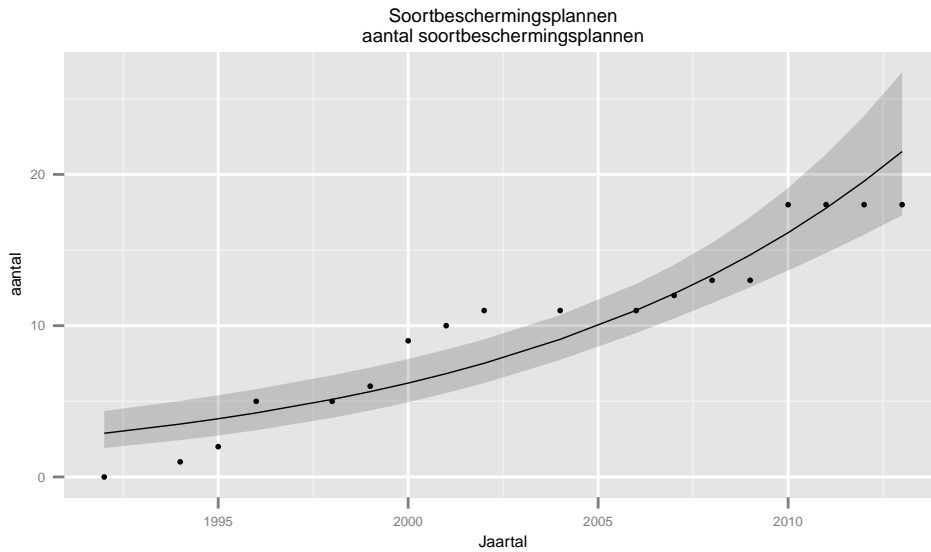
Figuur 2.61: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	1.06044154	0.20963550	5.058502	4.225632e-07
cJaar	0.09562885	0.01328299	7.199349	6.050065e-13

Figuur 2.62: Trend

Figuur 2.63: TrendMetBI

2.21.1 Doelverwachting 2015

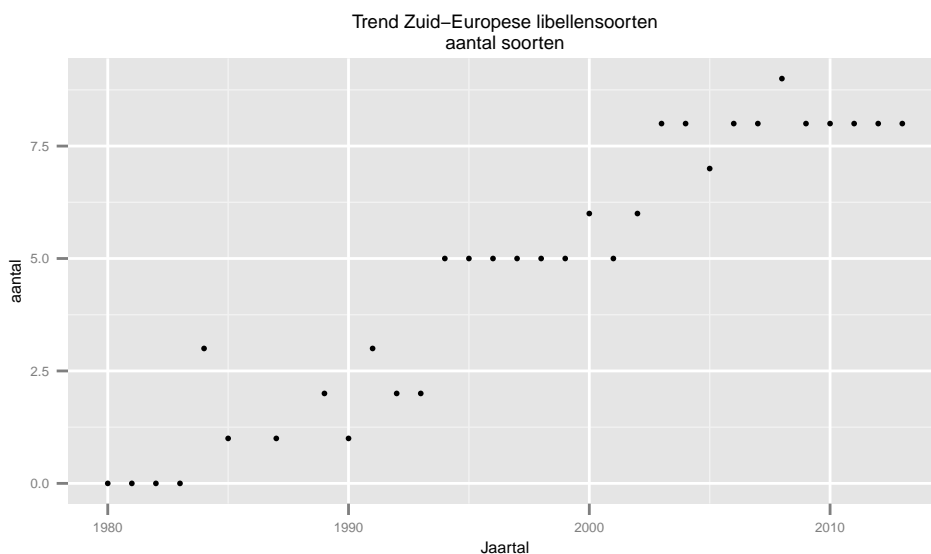
[20.096,33.76042]

2.21.2 Conclusie

Voor aantallen moeten we een Poisson regressie uitvoeren. We zien echter dat dit model hier niet geschikt is.

Ook heb ik mijn twijfels over het nut van een trendberekening voor deze indicator, omdat er geen toevalsfactoren meespelen.

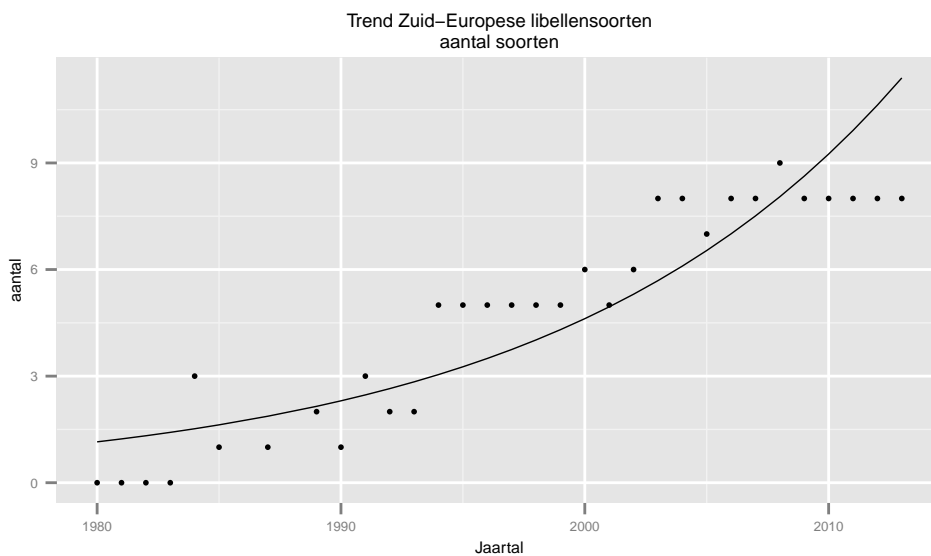
2.22 Trend Zuid-Europese libellensoorten – aantal soorten

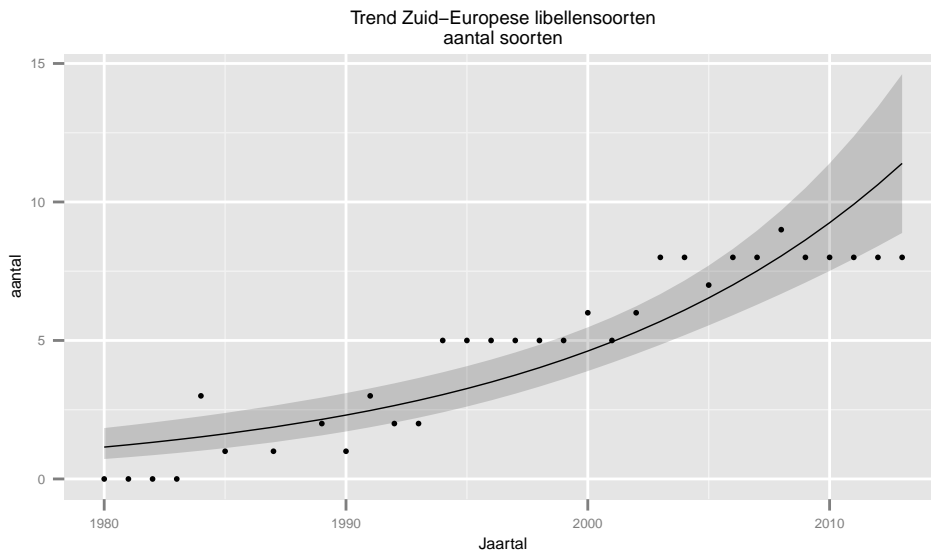
Figuur 2.64: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	statistic	p.value
(Intercept)	0.1402415	0.239147593	0.5864224	5.575917e-01
cJaar	0.0694773	0.009761615	7.1173983	1.099833e-12

Figuur 2.65: Trend

Figuur 2.66: TrendMetBI

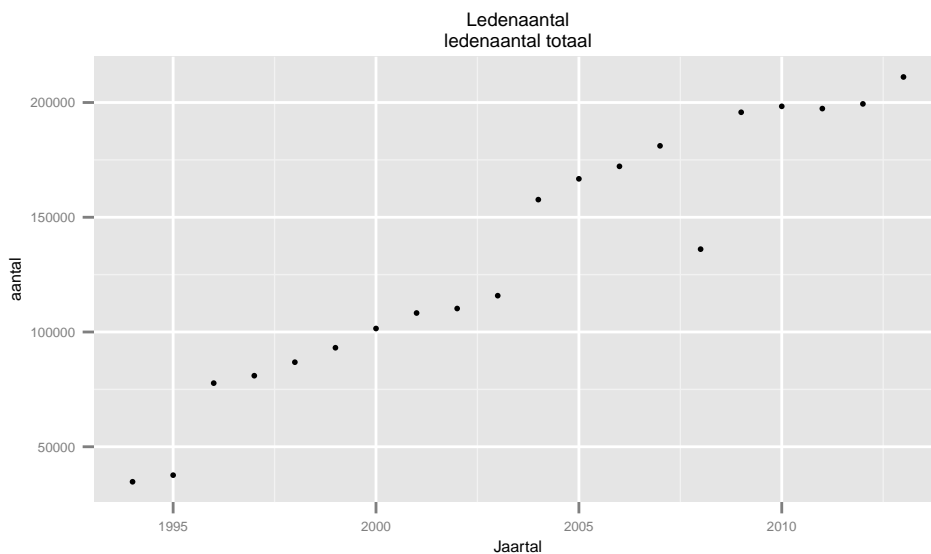
2.22.1 Doelverwachting 2015

[9.899673,17.31187]

2.22.2 Conclusie

Significante toename

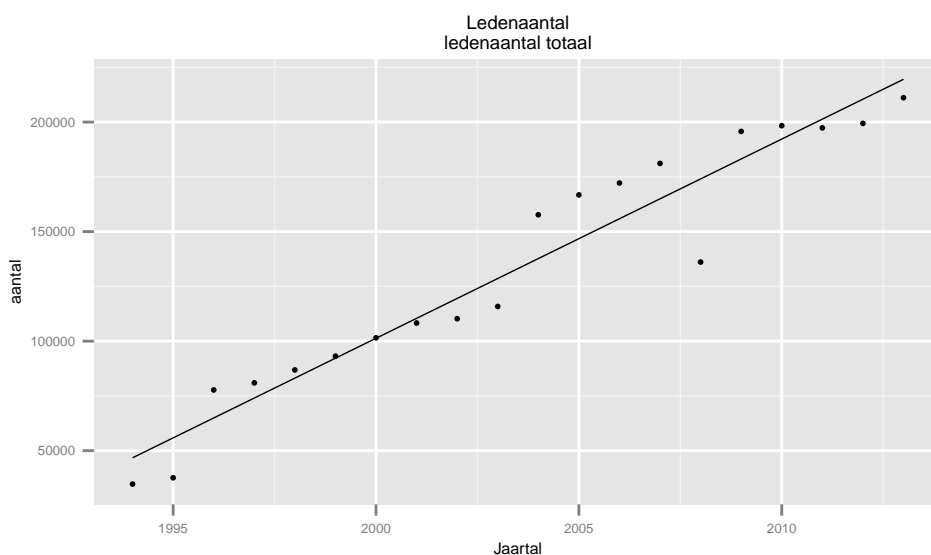
2.23 Ledenaantal – ledenaantal totaal

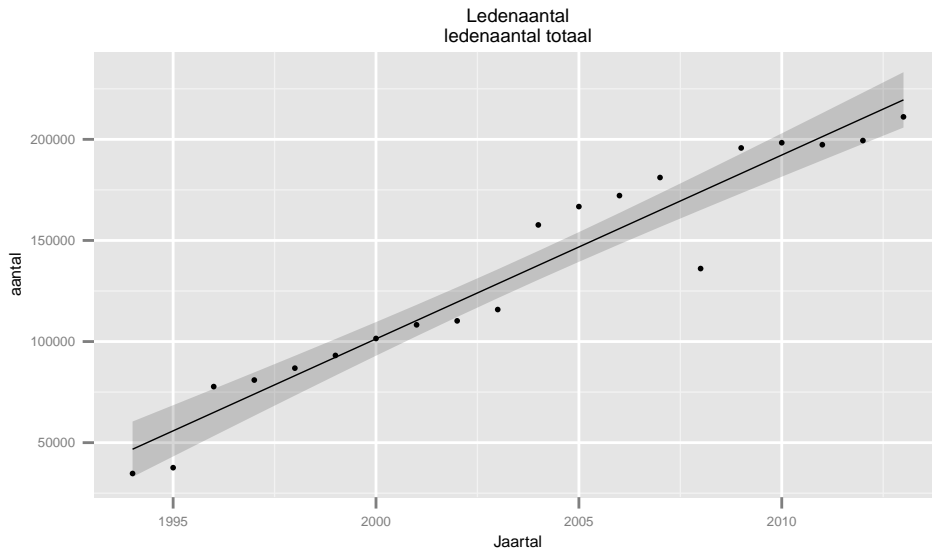
Figuur 2.67: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t. value	Pr. > t
(Intercept)	46745.786	6524.664	7.164474	1.136039e-06
cJaar	9093.475	587.117	15.488352	7.532285e-12

Figuur 2.68: Trend

Figuur 2.69: TrendMetBI

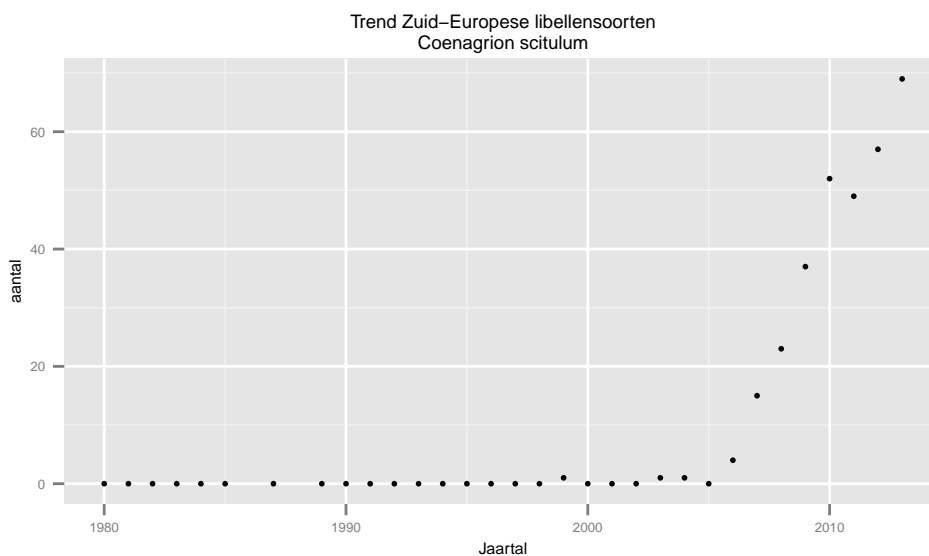
2.23.1 Doelverwachting 2015

[202161.6,273255.9]

2.23.2 Conclusie

Significante toename

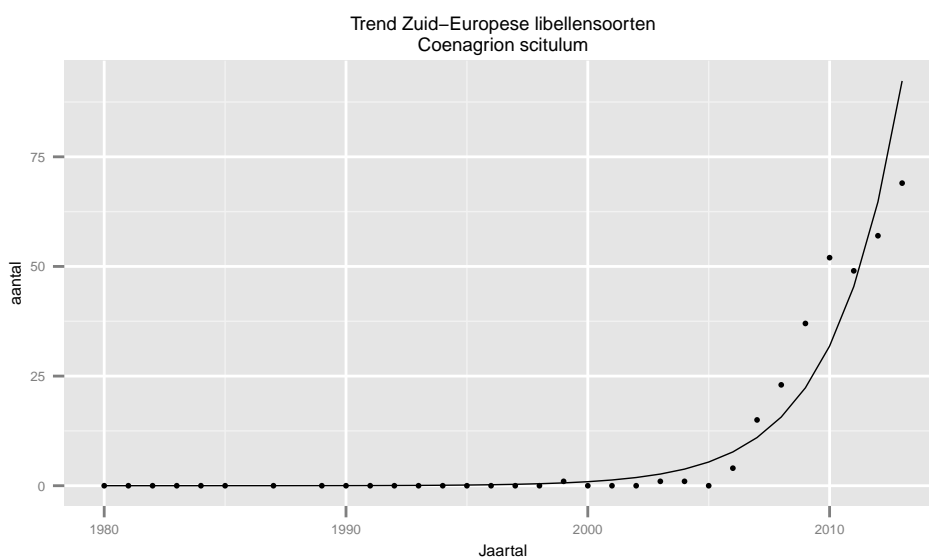
2.24 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Coenagrion scitulum*

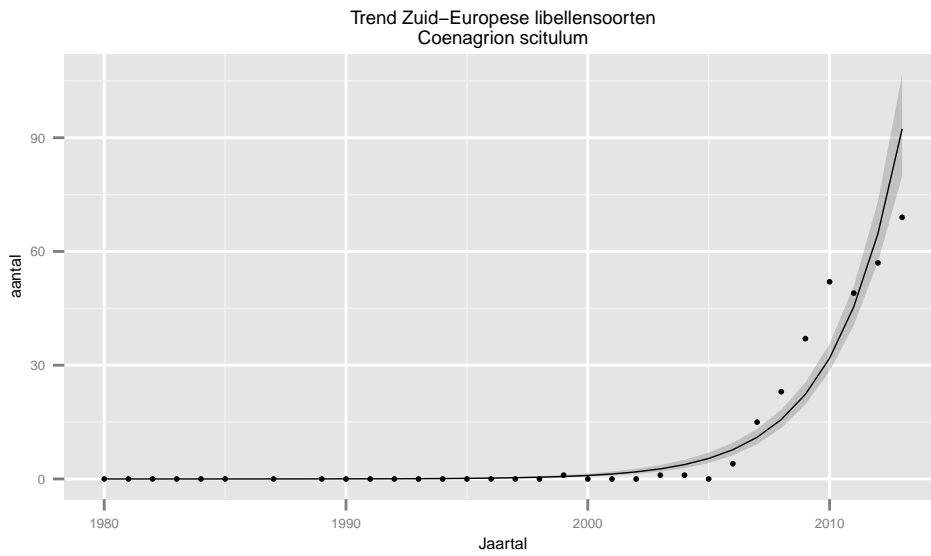
Figuur 2.70: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-7.1835857	0.62615206	-11.47259	1.811552e-30
cJaar	0.3548076	0.02034217	17.44197	3.961468e-68

Figuur 2.71: Trend

Figuur 2.72: TrendMetBI

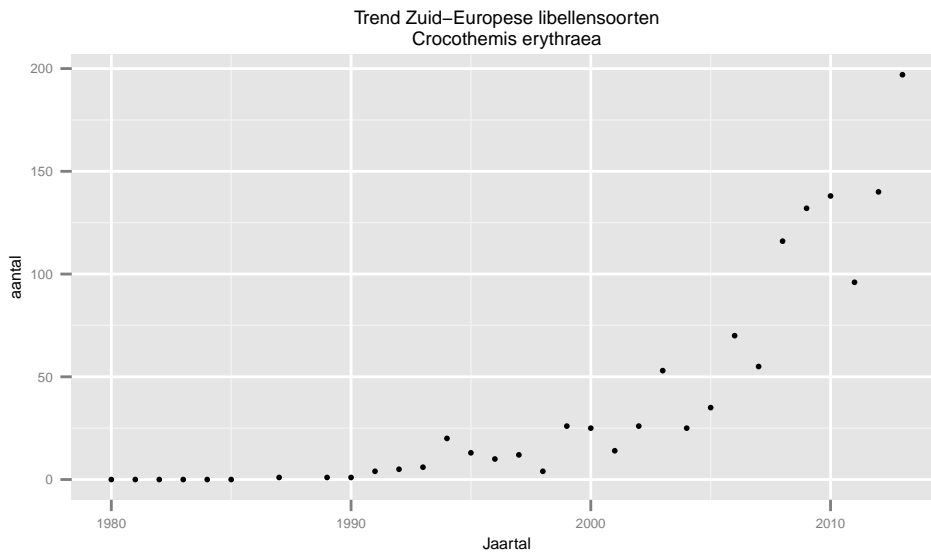
2.24.1 Doelverwachting 2015

[152.7219,230.6138]

2.24.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

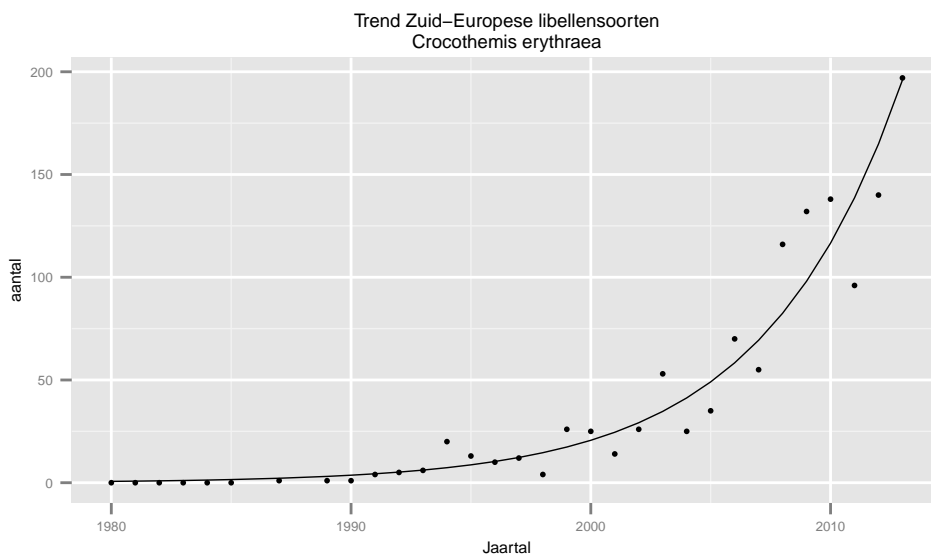
2.25 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Crocothemis erythraea*

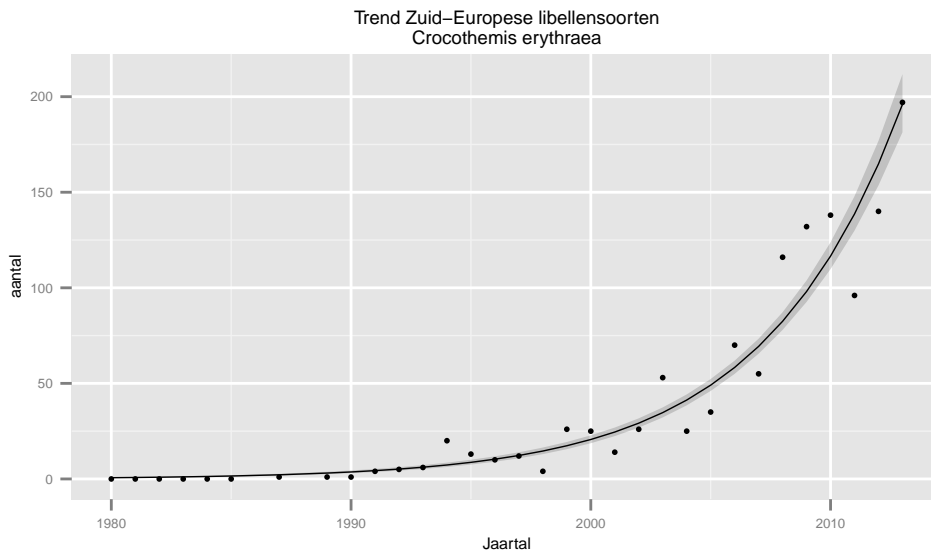
Figuur 2.73: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	statistic	p.value
(Intercept)	-0.4350265	0.151610349	-2.869372	4.112876e-03
cJaar	0.1731221	0.005340837	32.414795	1.698524e-230

Figuur 2.74: Trend

Figuur 2.75: TrendMetBI

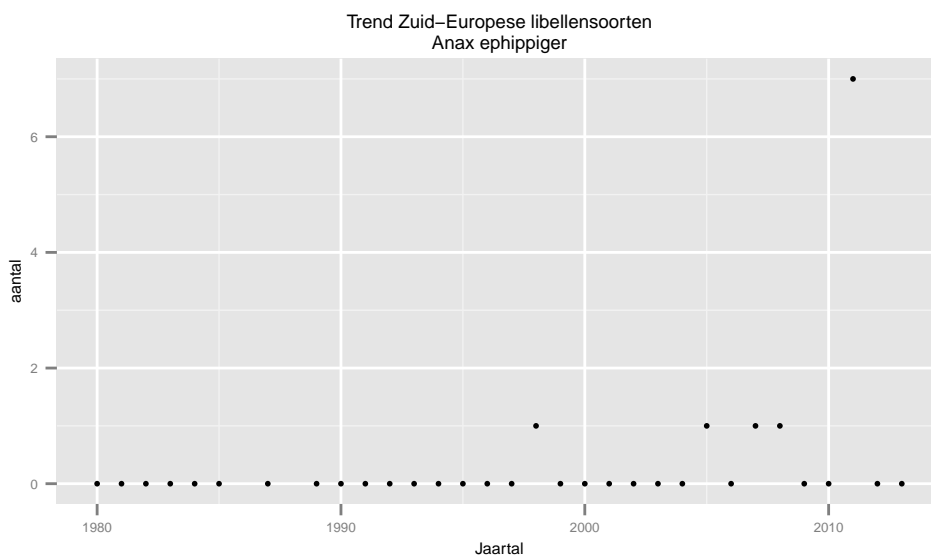
2.25.1 Doelverwachting 2015

[252.3984,304.1401]

2.25.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

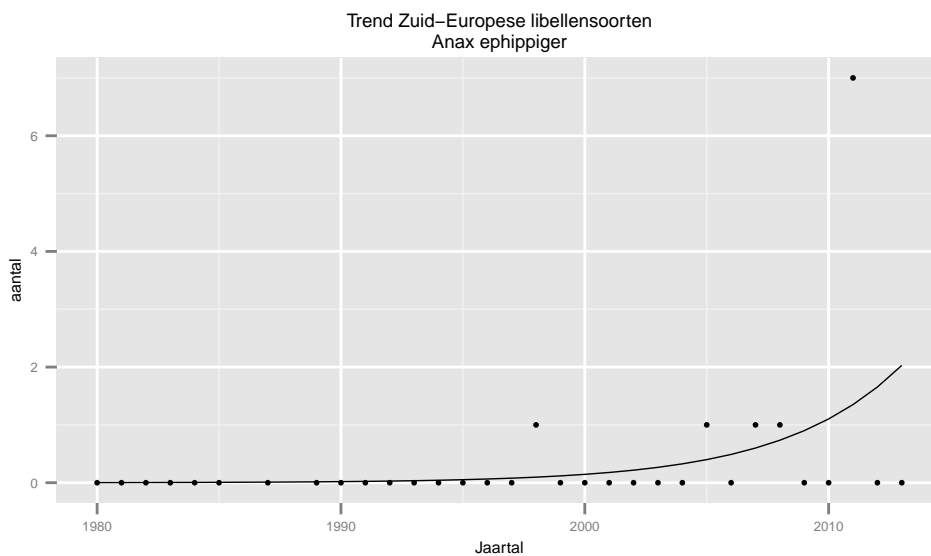
2.26 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Anax ephippiger*

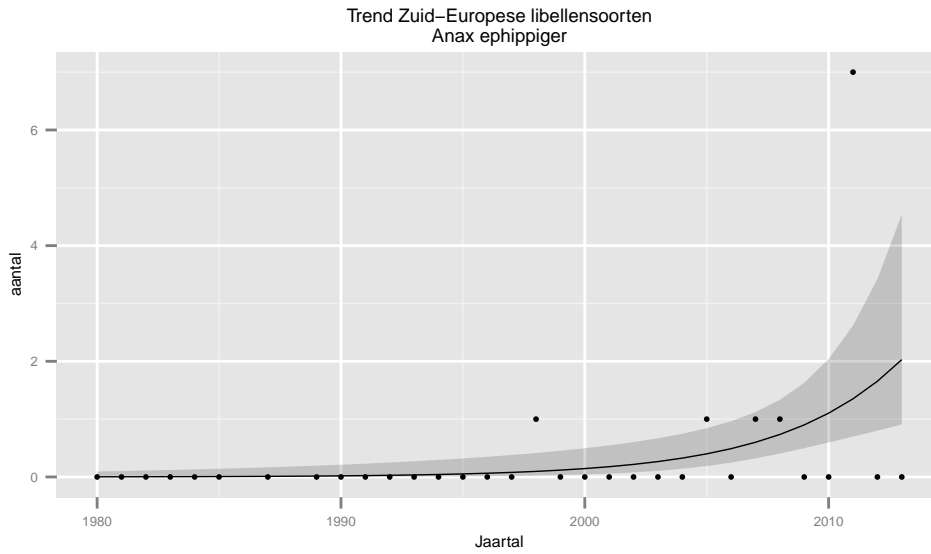
Figuur 2.76: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-5.9977989	1.85930471	-3.225829	0.001256084
cJaar	0.2031846	0.06406871	3.171354	0.001517301

Figuur 2.77: Trend

Figuur 2.78: TrendMetBI

2.26.1 Doelverwachting 2015

[1.12724,8.228057]

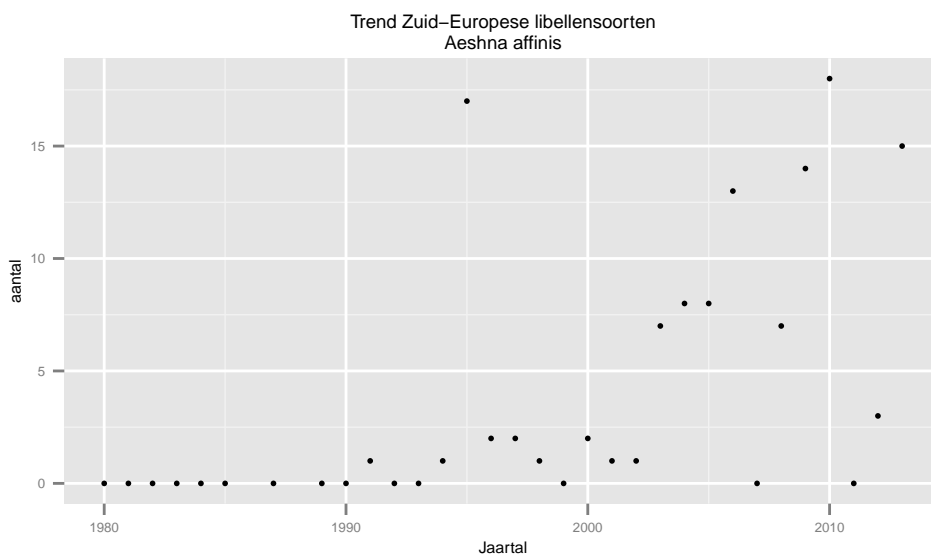
2.26.2 Conclusie

Significante toename

Outlier in 2011 (7 vs. 0 of 1 in alle andere jaren)??? Vertekend resultaat !!!

Ecologisch : niet aanwezig tot 1997, nadien kleine kans op voorkomen

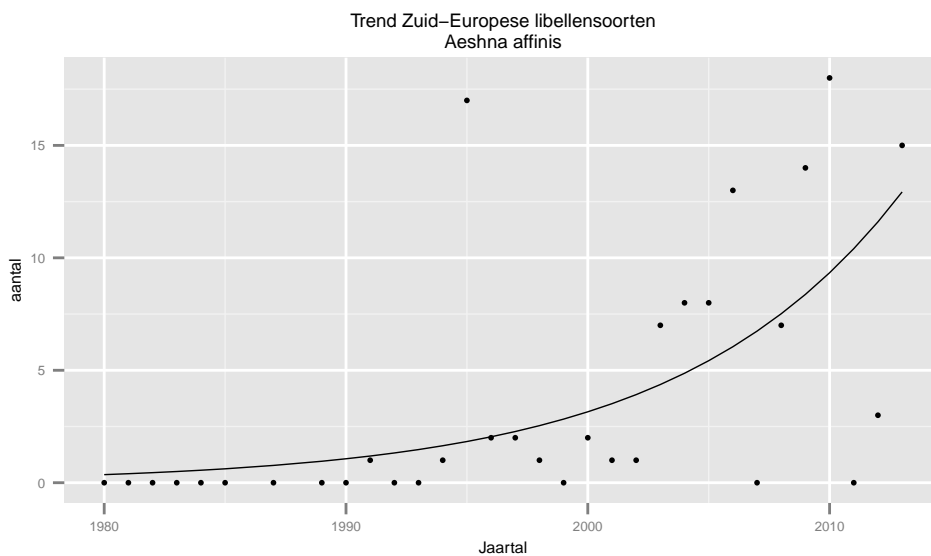
2.27 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Aeshna affinis*

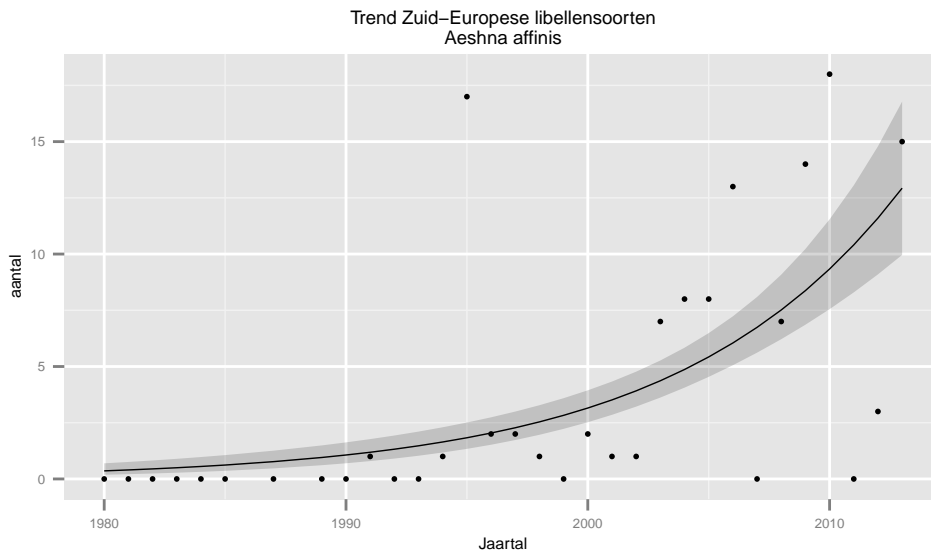
Figuur 2.79: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-1.0230980	0.33592293	-3.045633	2.321909e-03
cJaar	0.1085651	0.01274177	8.520408	1.589919e-17

Figuur 2.80: Trend

Figuur 2.81: TrendMetBI

2.27.1 Doelverwachting 2015

[11.9123,21.667]

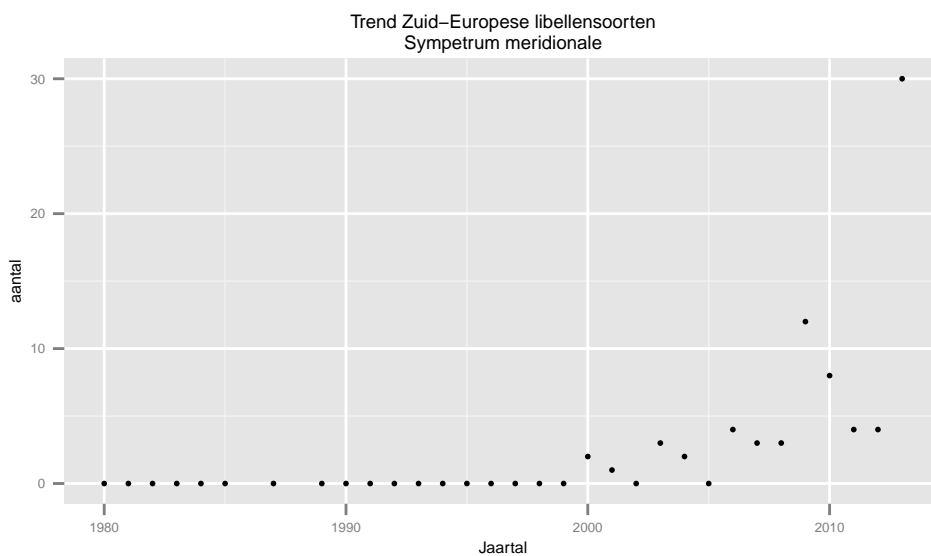
2.27.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

Outlier in 1995 (17 t.o.v. 1 of 2 tussen 1990 en 2002)

Vanaf 2006 veel variatie tussen de jaren

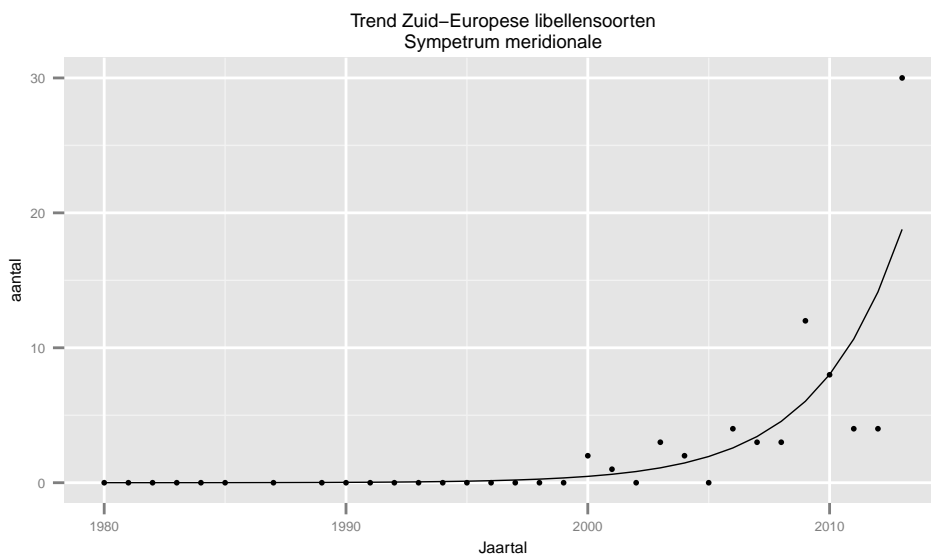
2.28 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Sympetrum meridionale*

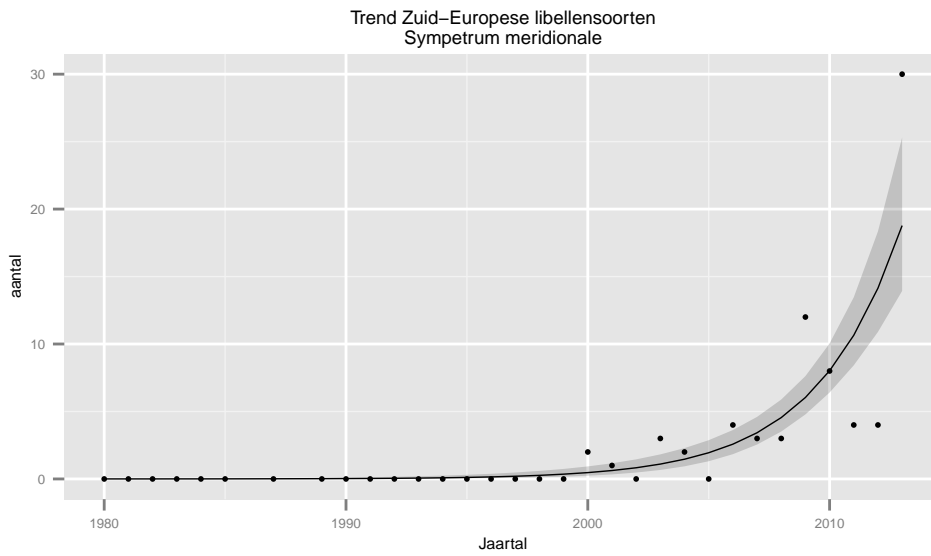
Figuur 2.82: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-6.4280471	0.99427313	-6.465072	1.012508e-10
cJaar	0.2836576	0.03296455	8.604930	7.636344e-18

Figuur 2.83: Trend

Figuur 2.84: TrendMetBI

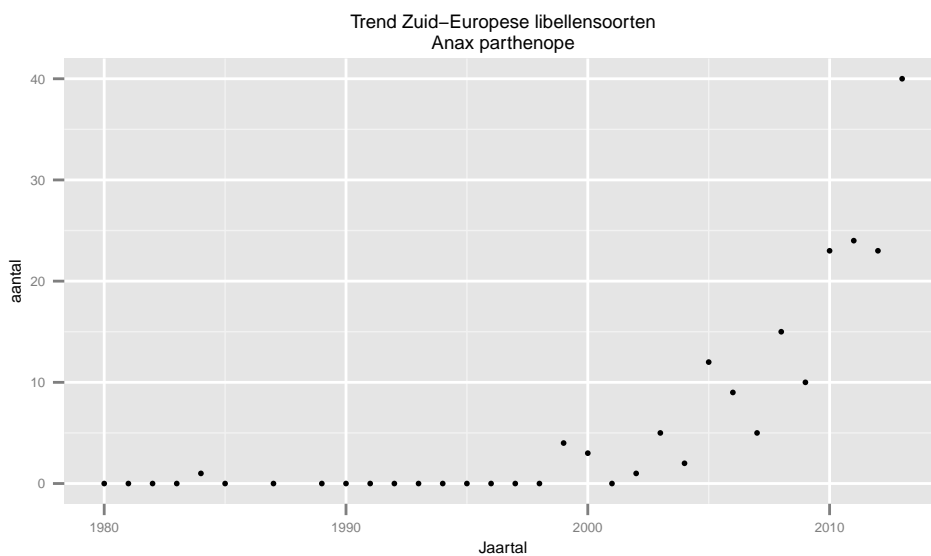
2.28.1 Doelverwachting 2015

[22.29329,49.1882]

2.28.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

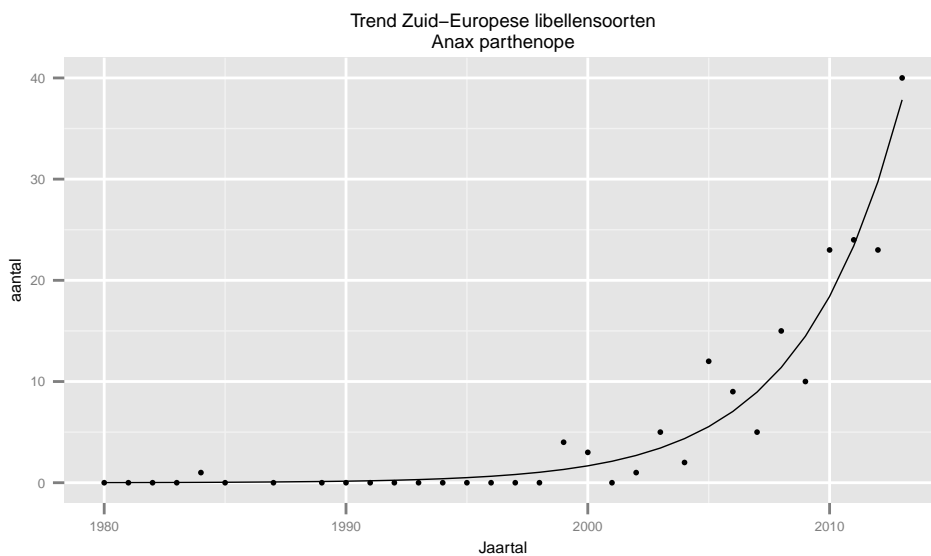
2.29 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Anax parthenope*

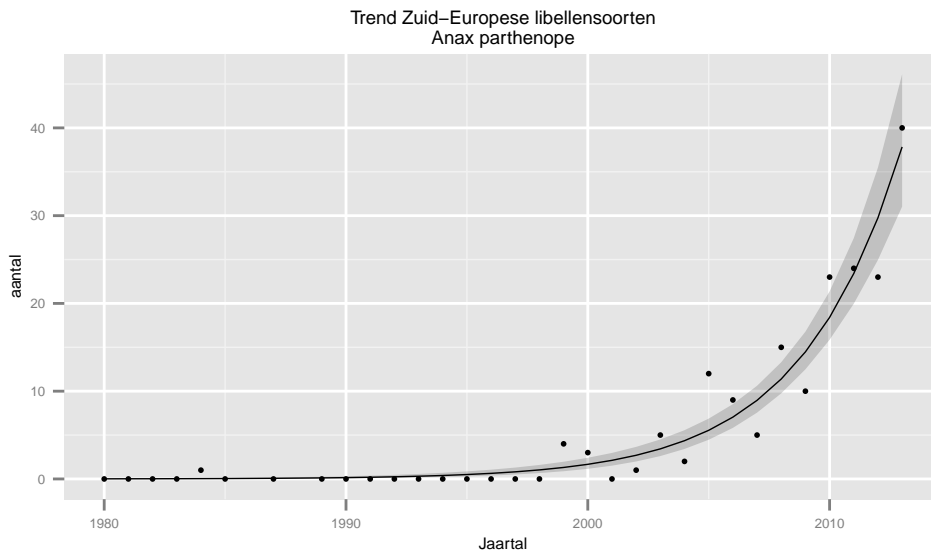
Figuur 2.85: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-4.2920856	0.54780035	-7.835128	4.683671e-15
cJaar	0.2401588	0.01849129	12.987675	1.437269e-38

Figuur 2.86: Trend

Figuur 2.87: TrendMetBI

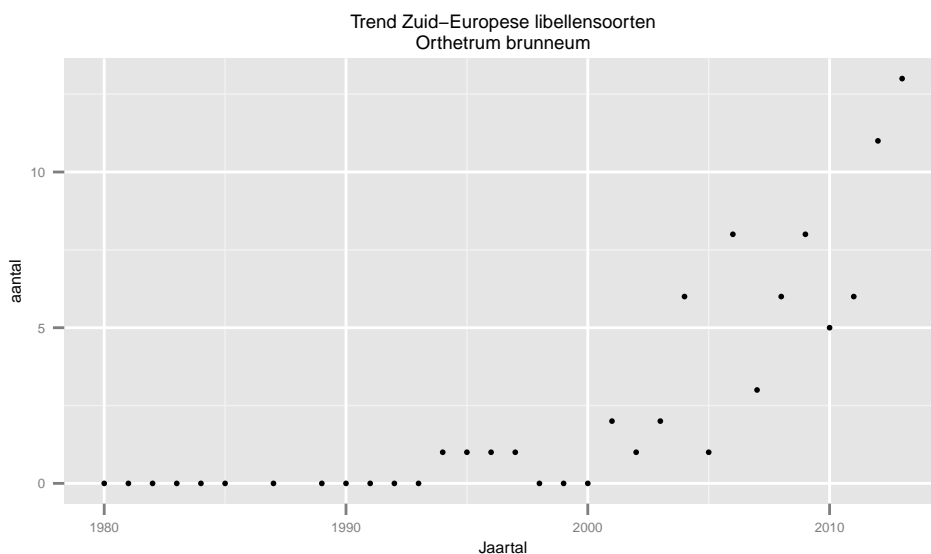
2.29.1 Doelverwachting 2015

[47.51536,78.71972]

2.29.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

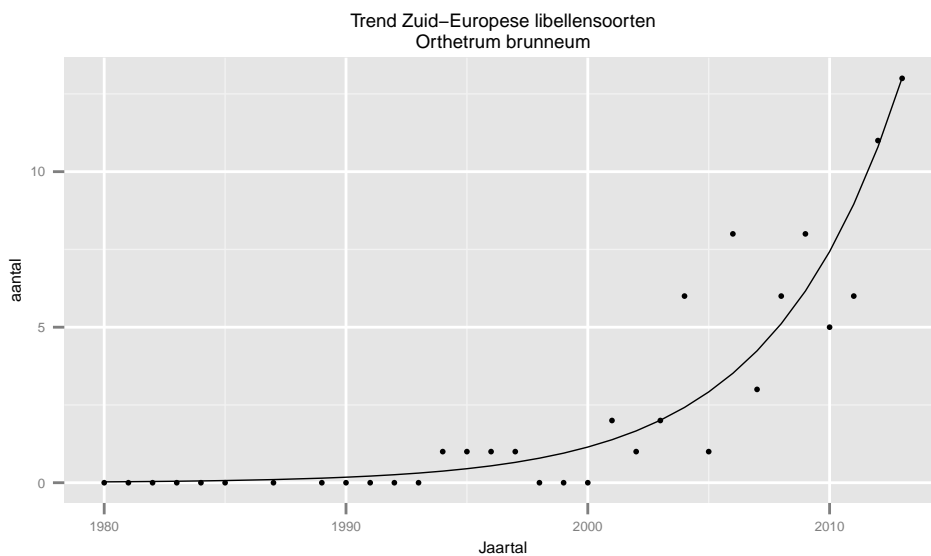
2.30 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Orthetrum brunneum*

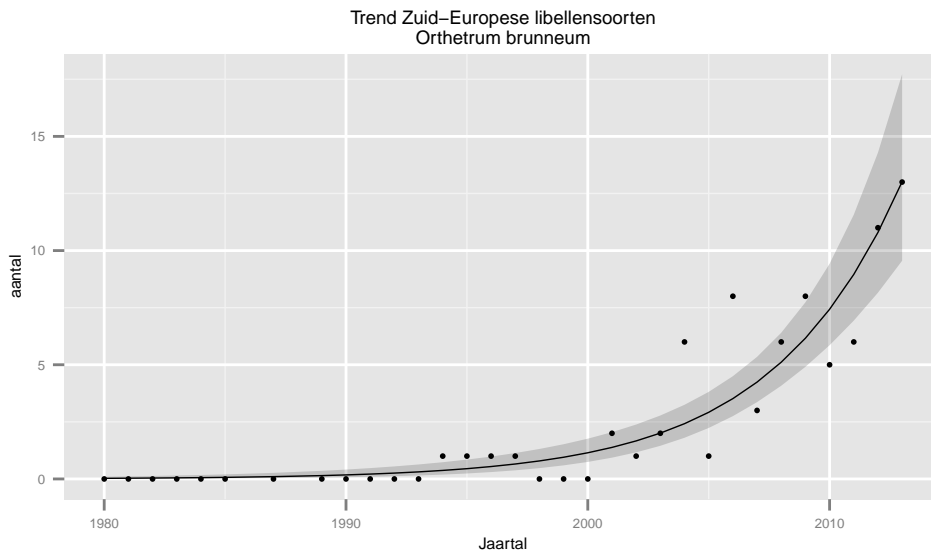
Figuur 2.88: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	statistic	p.value
(Intercept)	-3.6017356	0.65312605	-5.51461	3.495535e-08
cJaar	0.1869011	0.02276015	8.21177	2.179514e-16

Figuur 2.89: Trend

Figuur 2.90: TrendMetBI

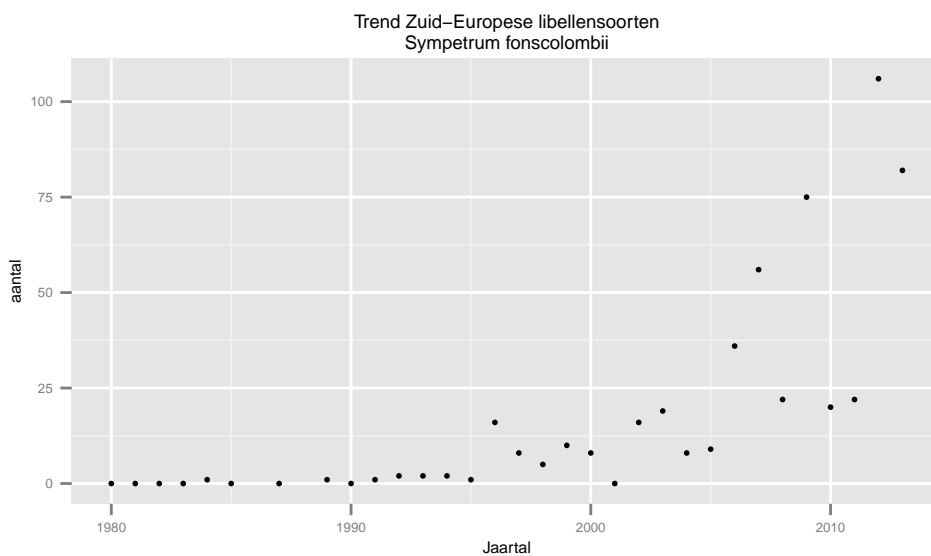
2.30.1 Doelverwachting 2015

[12.98783,27.53875]

2.30.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

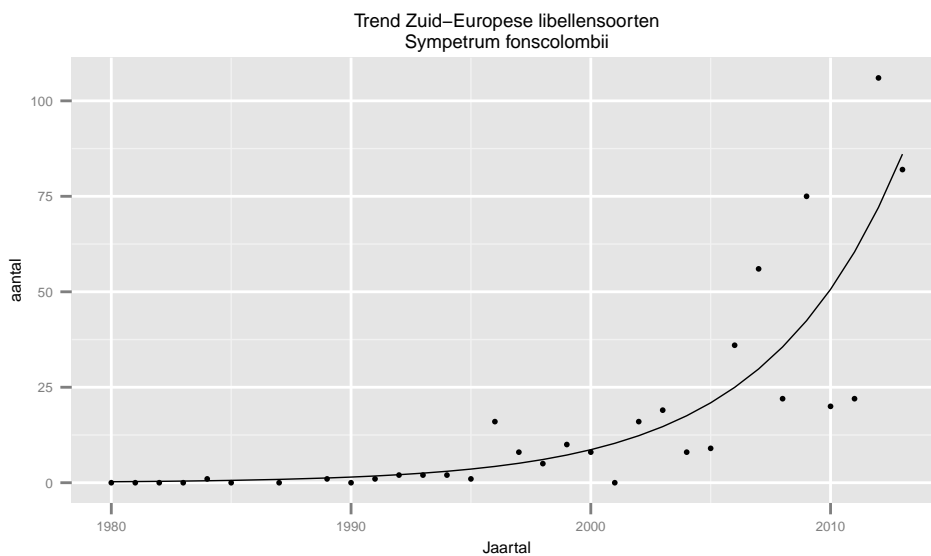
2.31 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Sympetrum fonscolombii*

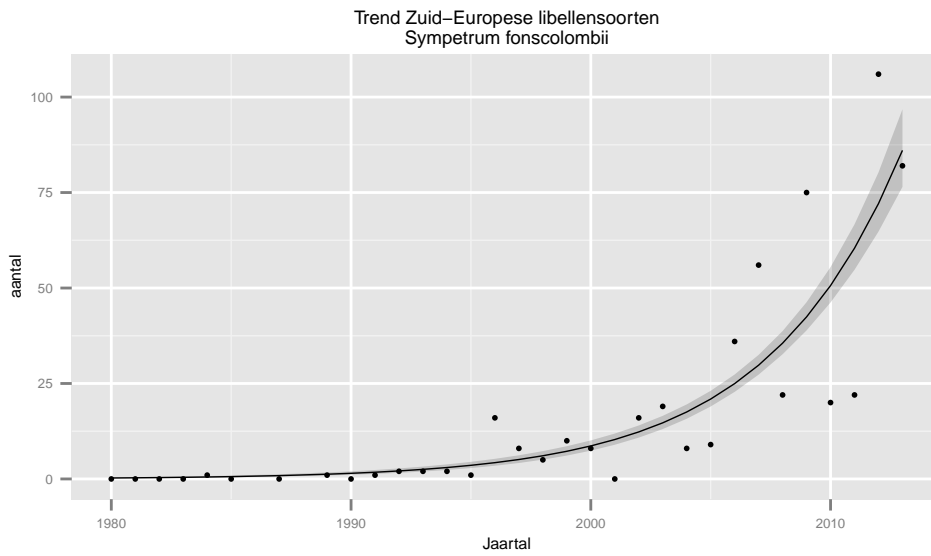
Figuur 2.91: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	statistic	p.value
(Intercept)	-1.378454	0.235338076	-5.857337	4.703473e-09
cJaar	0.176768	0.008265563	21.386079	1.800751e-101

Figuur 2.92: Trend

Figuur 2.93: TrendMetBI

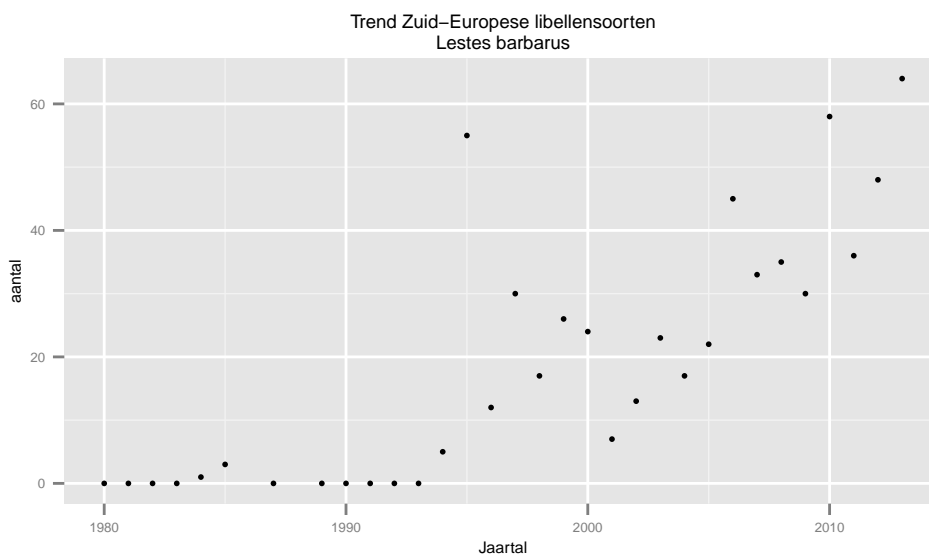
2.31.1 Doelverwachting 2015

[106.3013,141.2557]

2.31.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

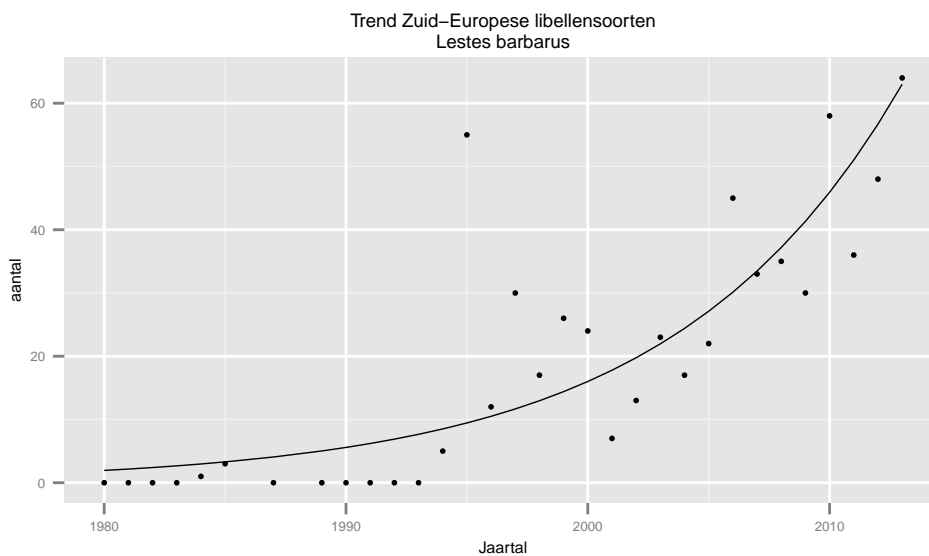
2.32 Trend Zuid-Europese libellensoorten – *Lestes barbarus*

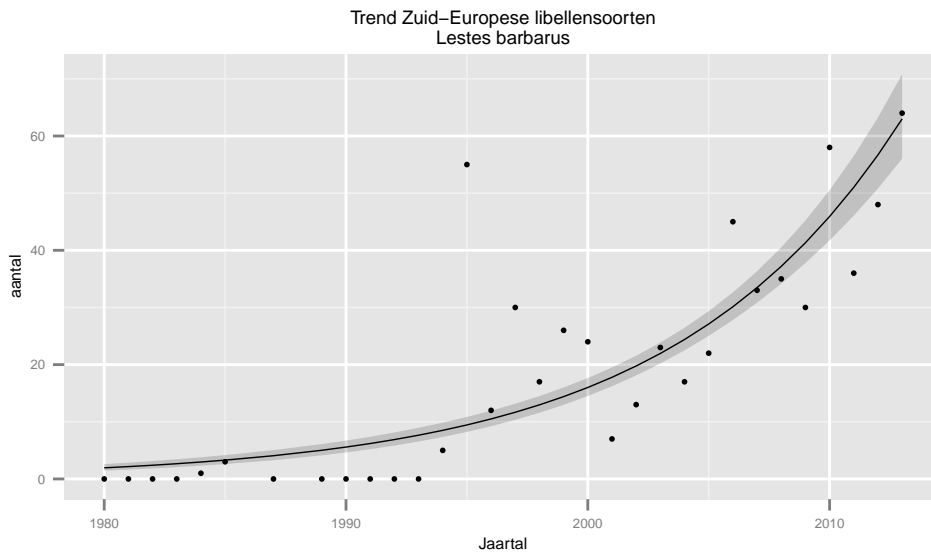
Figuur 2.94: Scatter

Methode: Poisson
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	statistic	p.value
(Intercept)	0.6647199	0.147566581	4.504542	6.651624e-06
cJaar	0.1054016	0.005625038	18.737929	2.428972e-78

Figuur 2.95: Trend

Figuur 2.96: TrendMetBI

2.32.1 Doelverwachting 2015

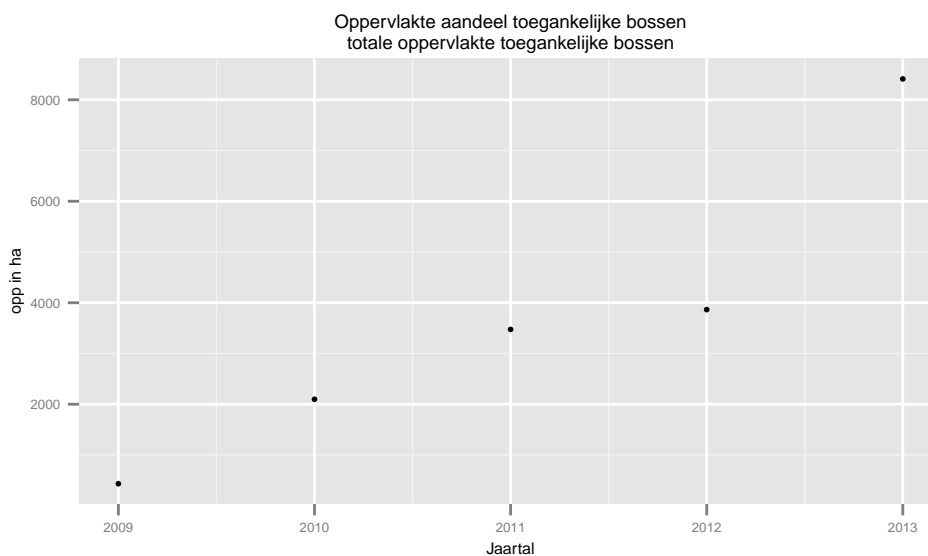
[68.00852,88.93591]

2.32.2 Conclusie

Significante exponentiële toename

Outlier in 1995 (55, pas vanaf 2010 waarden >50)

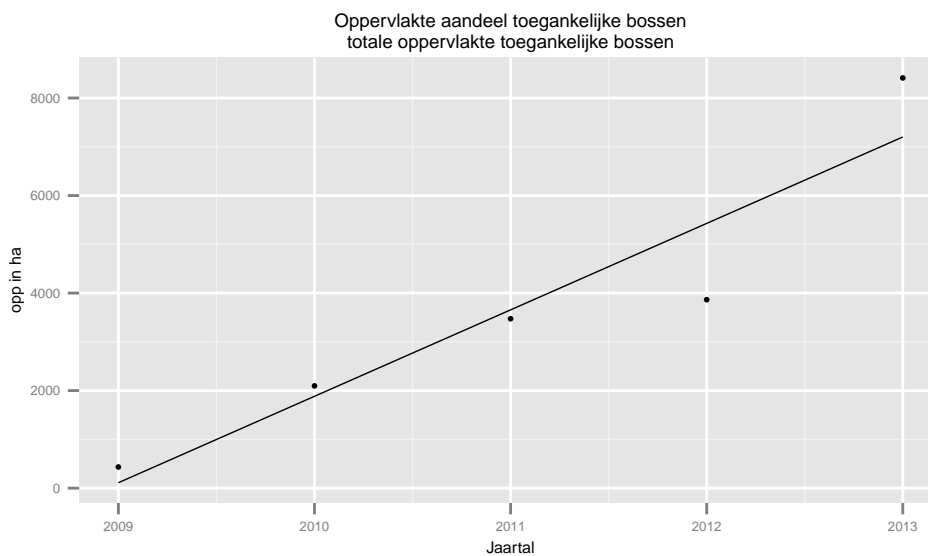
2.33 Oppervlakte aandeel toegankelijke bossen – totale oppervlakte toegankelijke bossen

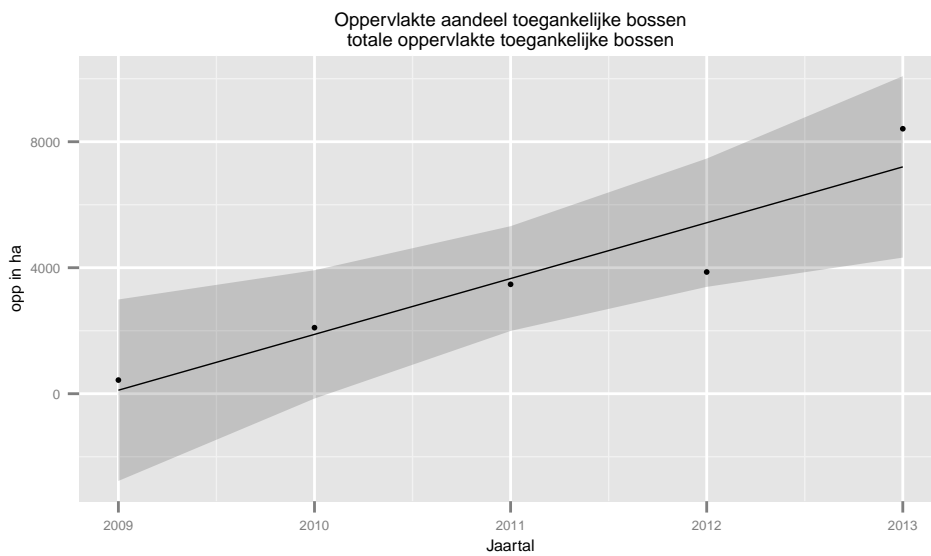
Figuur 2.97: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std..Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	111.0935	905.0327	0.1227508	0.91006601
cJaar	1772.4664	369.4781	4.7972167	0.01723529

Figuur 2.98: Trend

Figuur 2.99: TrendMetBI

2.33.1 Doelverwachting 2015

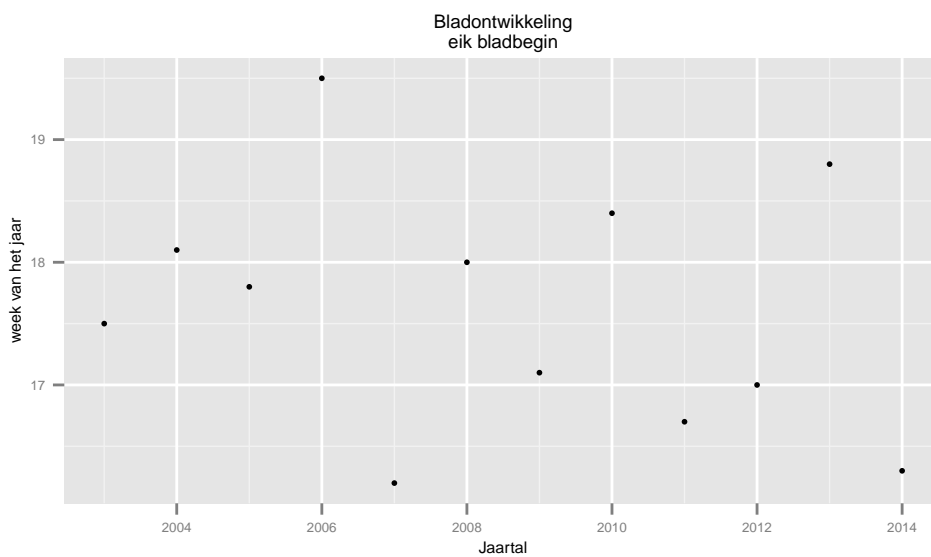
[4523.909,16967.87]

2.33.2 Conclusie

Significante toename ($p = 0.01$)

Gebaseerd op slechts 5 observaties

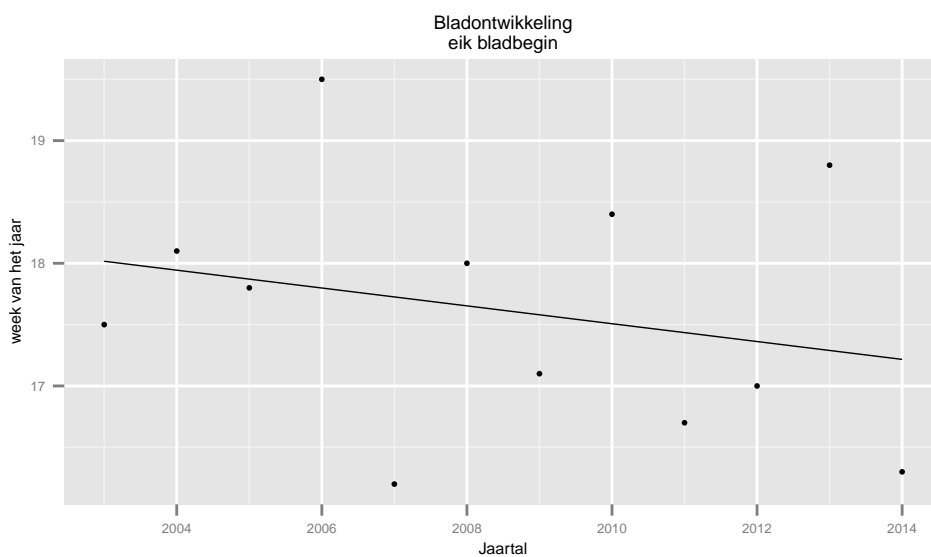
2.34 Bladontwikking – eik bladbegin

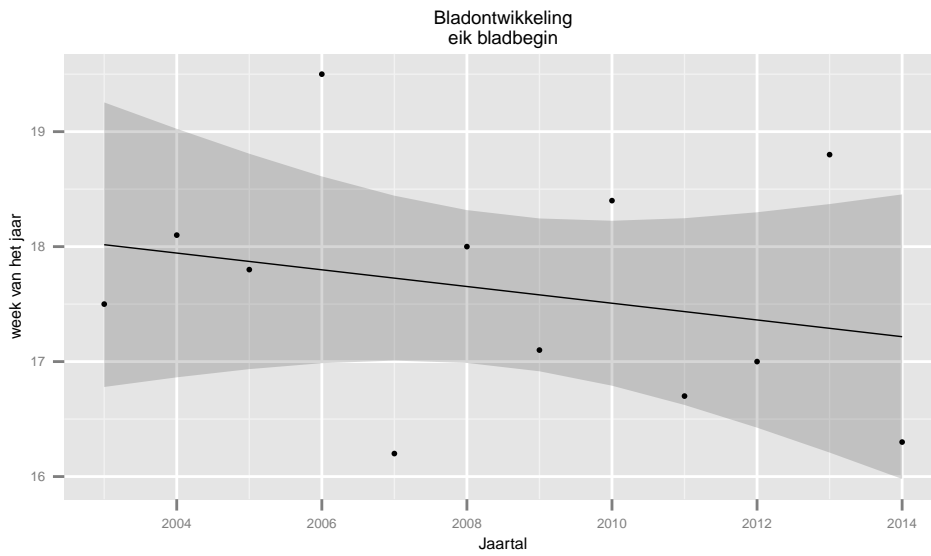
Figuur 2.100: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	18.01666688	0.55537796	32.4403706	1.825645e-11
cJaar	-0.07272732	0.08552715	-0.8503419	4.150309e-01

Figuur 2.101: Trend

Figuur 2.102: TrendMetBI

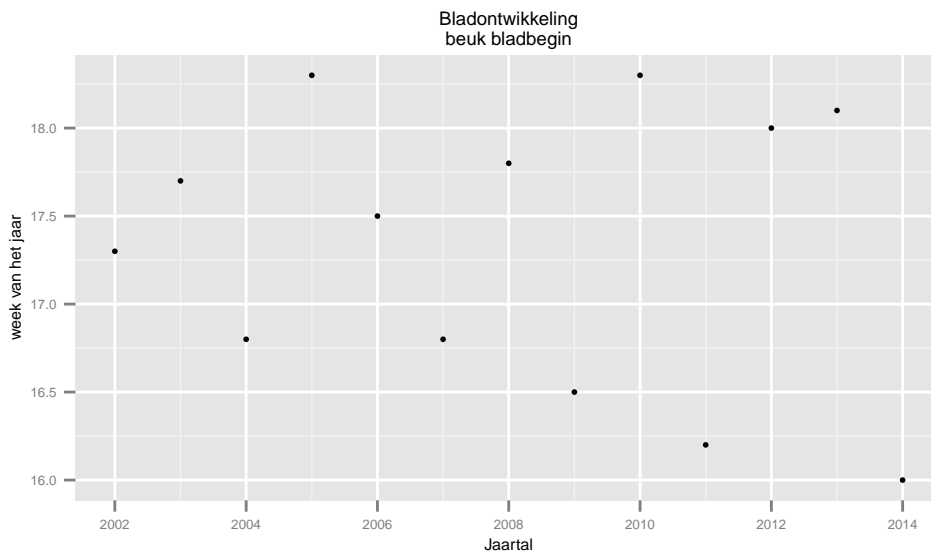
2.34.1 Doelverwachting 2015

[14.46808,19.8198]

2.34.2 Conclusie

Geen significante afname

2.35 Bladontwikking – beuk bladbegin

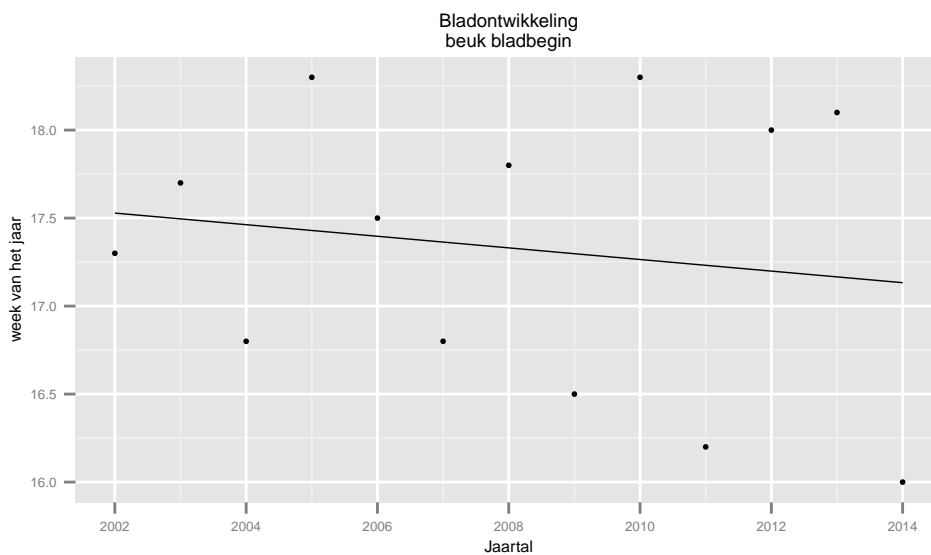

Figuur 2.103: Scatter

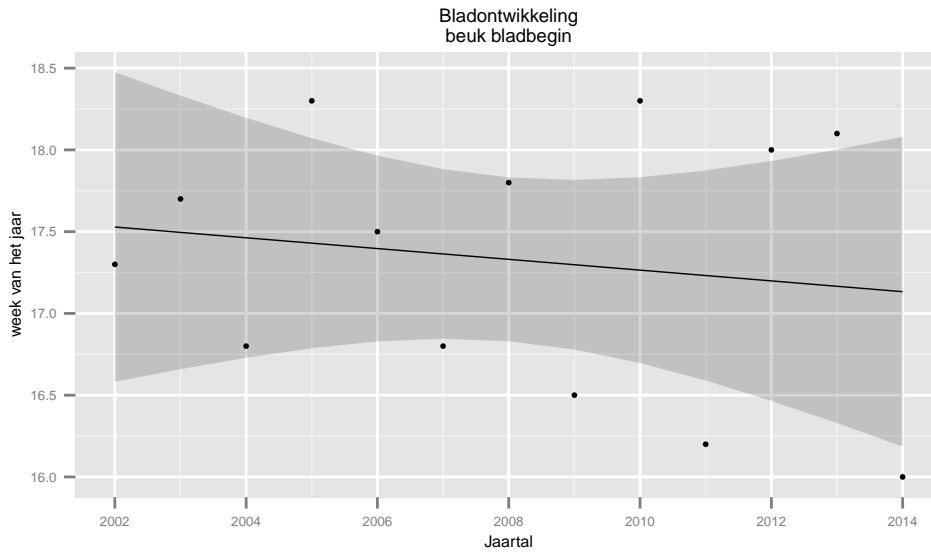
Methode: Lineair

Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	17.52857091	0.43018850	40.7462568	2.363312e-13
cJaar	-0.03296698	0.06083784	-0.5418828	5.987041e-01

Figuur 2.104: Trend

Figuur 2.105: TrendMetBI

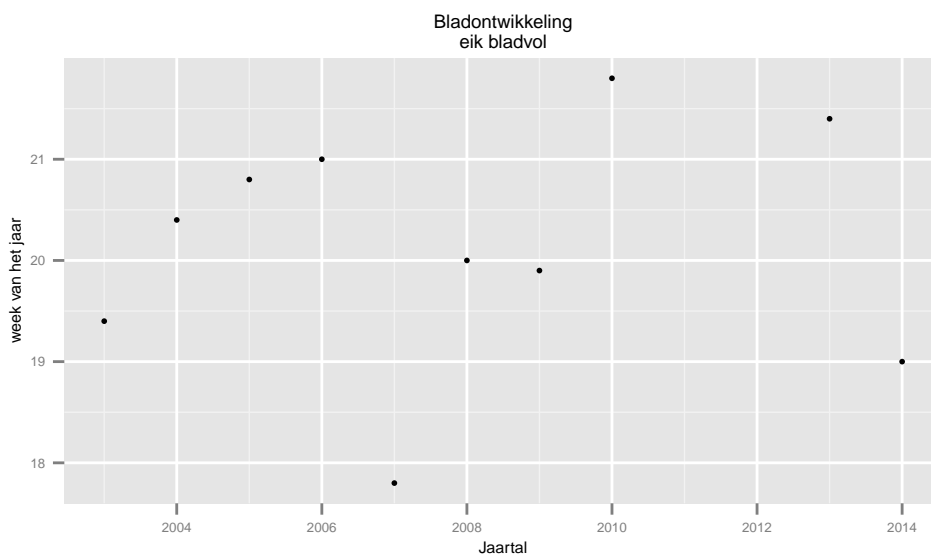
2.35.1 Doelverwachting 2015

[15.00408,19.19592]

2.35.2 Conclusie

Geen significante afname

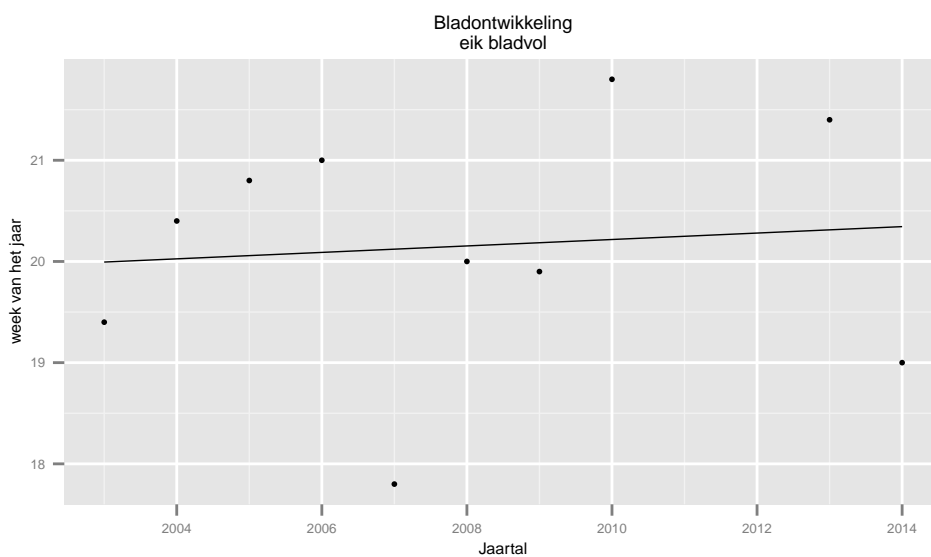
2.36 Bladontwikkeling – eik bladvol

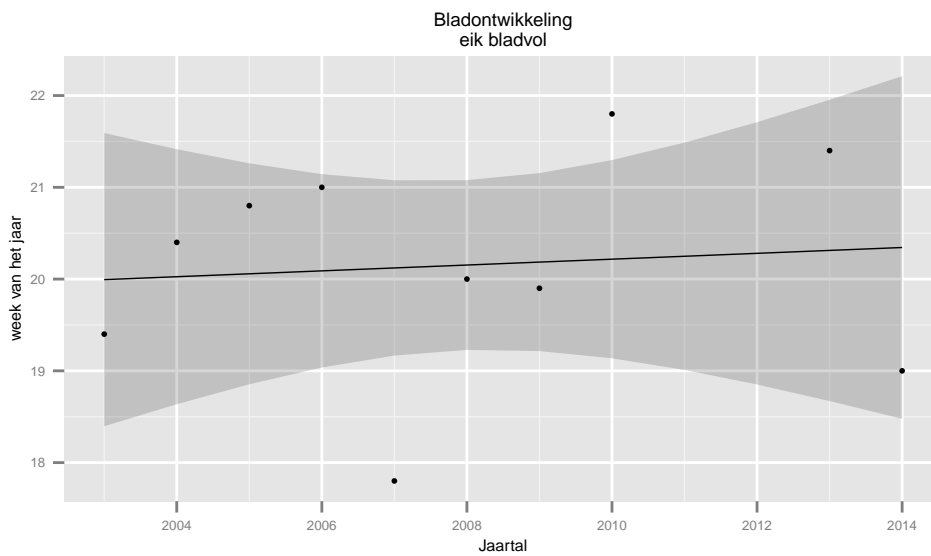
Figuur 2.106: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr...t..
(Intercept)	19.99396148	0.6928775	28.8564179	2.250756e-09
cJaar	0.03184452	0.1153195	0.2761416	7.894388e-01

Figuur 2.107: Trend

Figuur 2.108: TrendMetBI

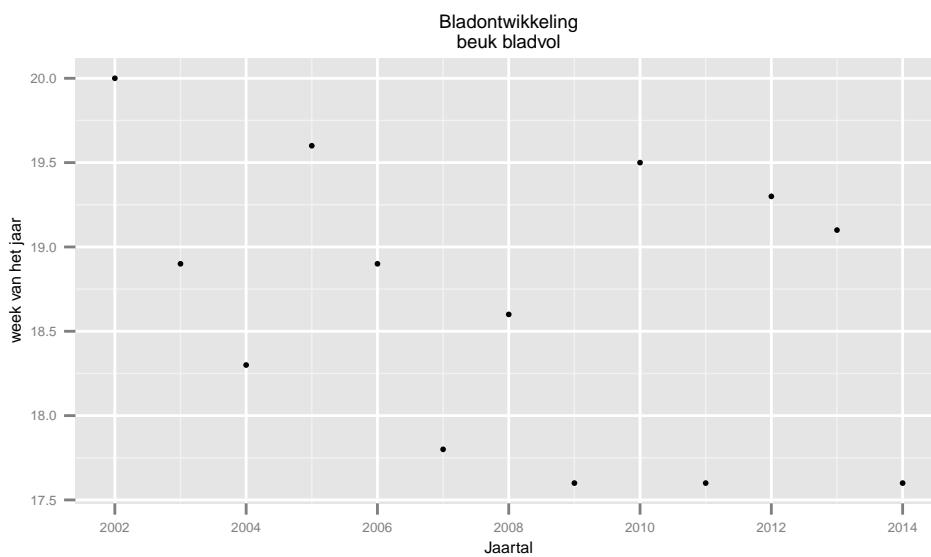
2.36.1 Doelverwachting 2015

[16.77477,23.97742]

2.36.2 Conclusie

Geen significante toename

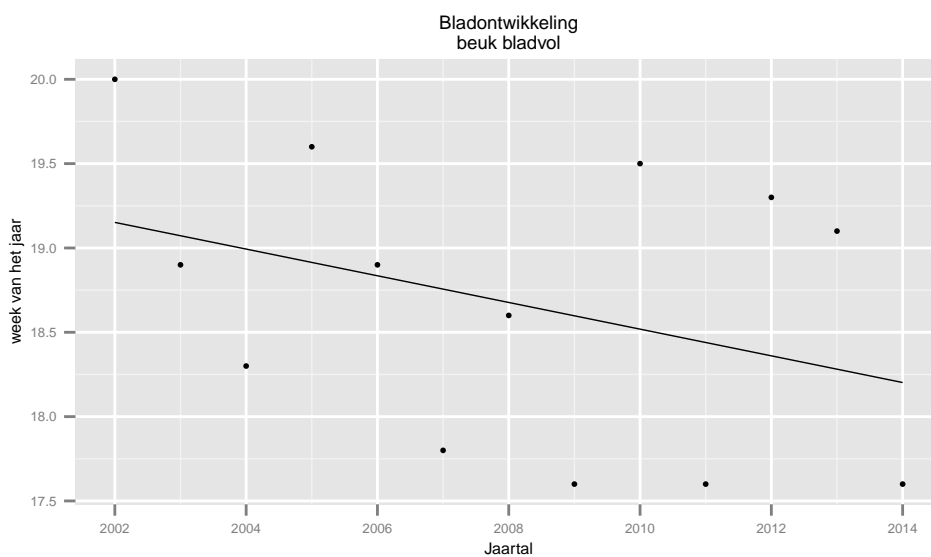
2.37 Bladontwikking – beuk bladvol

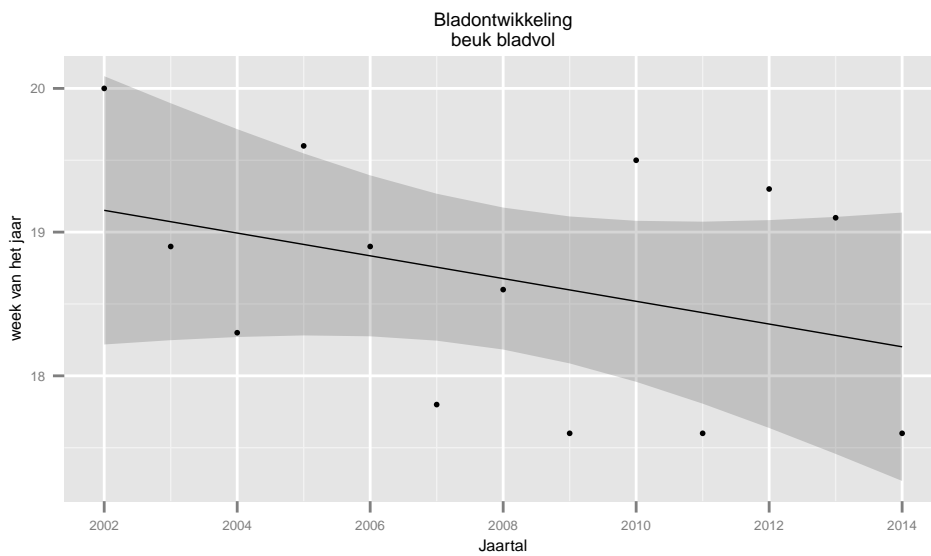
Figuur 2.109: Scatter

Methode: Lineair
Parameterschattingen

	Estimate	Std. Error	t.value	Pr> t
(Intercept)	19.15164803	0.42416212	45.151717	7.687135e-14
cJaar	-0.07912084	0.05998558	-1.318998	2.139685e-01

Figuur 2.110: Trend

Figuur 2.111: TrendMetBI

2.37.1 Doelverwachting 2015

[16.05652,20.18963]

2.37.2 Conclusie

Geen significante afname